

College moet er nog het beste van zien te maken

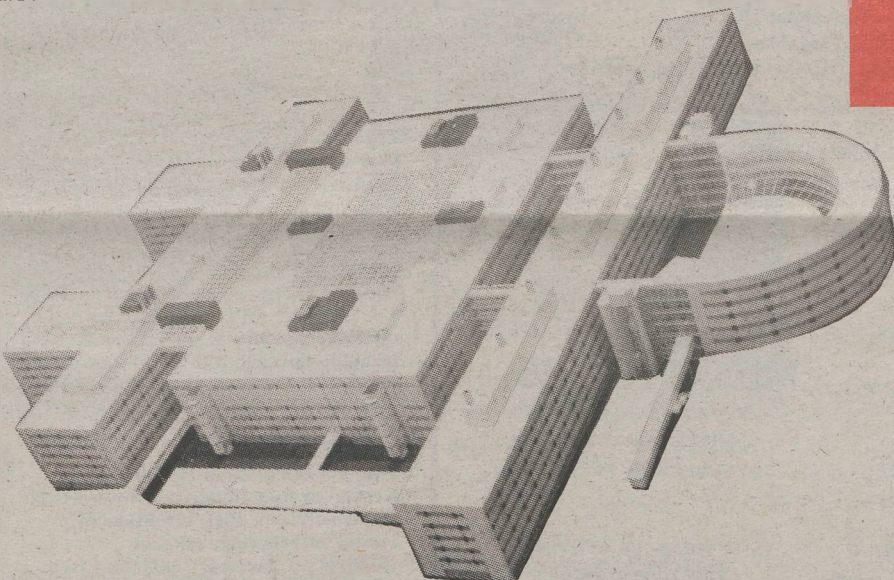
GROTE BEDENKINGEN TEGEN NIEUWBOUWPLANNEN

De raadscommissie voor Algemene en Personele Zaken, die het advies van de Universiteitsraad heeft voorbereid over de nieuwbouw voor Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, heeft ernstige bedenkingen geuit tegen de gang van zaken rond het ontwerp van het faculteitengebouw. De commissie verwijt het College van Bestuur dat de raad veel te laat is ingeschakeld om mee te kunnen praten over de plannen.

Die bedenkingen wegen des te zwaarder, nu het voorlopig ontwerp, dat het architectenbureau Swinkels/Passchier heeft ingediend, niet naar de zin is van de commissie. De meerderheid was echter van mening dat het maken van een heel nieuw ontwerp tot te grote vertraging van de toch al ernstig vertraagde bouwplannen zou leiden. Om er nog het beste van te maken zou het College van Bestuur moeten onderzoeken of het ontwerp zo kan worden aangepast dat aan de bezwaren tegemoet kan worden gekomen.

Of de universiteitsraad het standpunt van de commissies gisteravond heeft overgenomen, was bij het ter perse gaan van dit nummer niet bekend.

De commissie vindt dat de aandacht voor het onderzoek in relatie tot het ziekenhuis te veel aandacht heeft gekregen en dat het onderwijs daarvan de dupe is geworden. Het onderwijs is nu op twee plaatsen terechtgekomen: in het oude Randwyck-gebouw vóór het ziekenhuis en in een nieuw te bouwen complex, gelegen achter het ziekenhuis en achter het onderzoeksgebouw. Bovendien vindt de commissie dat het faculteitengebouw, dat tegen het ziekenhuis aan wordt gebouwd, te weinig eigen identiteit uitstraalt en te veel lijkt op een verlengstuk van het ziekenhuis. Het college van bestuur, dat die gelijkenis ook al had opgemerkt, heeft de architect gevraagd varianten te bedenken voor de gevel. Daarop heeft hij enkele verticale lijnen van bakstenen in de halfronde gevel opgenomen. De bouwgemachtigde van de universiteit, rector magnificus Bonke, verdedigde zich tijdens de commissie vergadering tegen de kritiek door te wijzen op de complexiteit van de procedure die aan de bouw vooraf gaat. Het beste moment om de universiteitsraad in te schakelen was daardoor moeilijk te bepalen geweest. Ook heeft de universiteit alles in het werk gesteld om het oude Randwyck-gebouw van de hand te doen, zodat alle onderwijs in één nieuw gebouw zou kunnen worden ondergebracht. De bouwcoördinator van de faculteiten, prof. dr. J. Greep, had de constructie bedacht om een hypotheek te nemen op het gebouw, dat vervolgens verhuurd zou worden aan het ziekenhuis. De opbrengst zou gebruikt kunnen worden om het aantal vierkante meters van de nieuwbouw zo ver uit te breiden dat alle onderwijs daarin ondergebracht zou kunnen worden. In het Randwyck-gebouw had Greep dan enkele randfuncties van het ziekenhuis gedacht. "Maar het college durfde het financiële risico tenslotte toch niet te nemen", zegt Greep met spijt in zijn stem.

De maquette van het academisch ziekenhuis met rechts het langgerekte onderzoekgebouw en het halfronde gebouw voor de bibliotheek, studielandschappen, skillslab en collegezalen. Wie vandaar naar een onderwijskamer in het bestaande Randwyck-gebouw wil moet het hele ziekenhuis doorlopen of met de fiets een eind omrijden. Het Randwyck-gebouw (niet op de maquette) ligt tegenover de hoofdingang van het ziekenhuis uiterst links op de foto.

De faculteiten Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, die in een eerder stadium ook hun bedenkingen tegen het plan hebben geuit, hebben een brief aangekondigd, waarin zij de universiteitsraad vragen om terwille van de voortgang van de procedure een positief advies te geven. Hun grote angst is dat

na 1992, als het ziekenhuis in gebruik genomen wordt, de onderzoeksafdelingen nog in het Biomedisch Centrum moeten achterblijven.

Jacques Herraets

KORT GEDING TEGEN UNIVERSITEIT NIET ONTVANKELIJK

Economiestudent Frank Notten mag van de rechter niet aan zijn derde studiejaar beginnen. Het kort geding tegen de universiteit -waarin hij die eis stelde- werd door rechtbankpresident mr. P. Broekhoven niet ontvankelijk verklaard. De proceskosten -duizend gulden- moeten door de student worden betaald. Notten, die de voortgangstoets in zijn eerste studiejaar '86-'87 niet haalde, werd voorwaardelijk toegelaten tot het tweede jaar. Hij volgde de eerste drie blokken en kreeg tot januari '88 de tijd om zijn voortgangstoets alsnog te halen. Dat lukte niet en de examencommissie zette hem aanvankelijk terug naar het eerste jaar. Deze beslissing vocht hij aan bij het College van Beroep, omdat hij bezwaar had tegen de beoordeling van enkele vragen uit de voortgangstoets. Intussen haalde hij ook het vierde blok uit het tweede jaar en slaagde bovendien alsnog

voor zijn propaedeuse. Op 1 augustus 1988 verklaarde het College van Beroep de bezwaren van Notten ongegrond. De resultaten van de vier reeds gehaalde blokken werden daarop ongeldig verklaard en Notten zou zijn tweede jaar helemaal over moeten doen. Daarom spande hij een kort geding aan bij de Maastrichtse rechtbank. In zijn uitspraak maakte de rechtbankpresident duidelijk dat Notten niet naar de rechter had moeten stappen om zijn ge-

Pagina 5

Pagina 6-7

Pagina 12

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

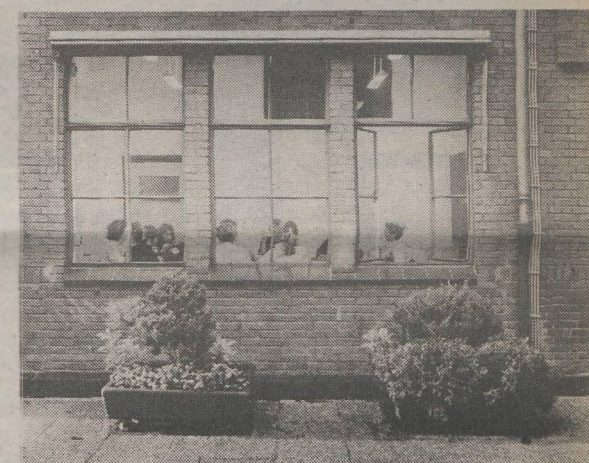
Negende jaargang, nummer 10, 4 november 1988

Inhoud

Kwaliteit

De kamerleden maken zich zorgen over de kwaliteit van het universitaire onderwijs. Het rendement is te laag en teveel studenten stoppen voortijdig met hun studie. De universiteit heeft een op onderzoek gerichte traditie, maar moet zich nu bezinnen op het geven van onderwijs. De woordvoerders van de grote partijen volgen nauwlettend de eerste resultaten van het nieuwe kwaliteitsbewakings-systeem.

Tutoren

Een rekensom leert dat er aan de Maastrichtse universiteit per jaar ruim 43.000 uur aan tutorschappen worden besteed, een aanzienlijke onderwijslast die de faculteiten steeds moeilijker kunnen dragen. Daarom zoekt men naarstig naar varianten: grotere groepen, toegevoegde docenten, student-tutoren en zelfs tutorloze groepen. Maar tasten deze ingrepen de onderwijskwaliteit niet aan en past het beeld van de tutor nog wel in het Maastrichtse onderwijssysteem. Op de middenpagina's een rondgang langs de verschillende faculteiten op zoek naar de tutor van vandaag.

Waakhond

De Achilleshiel van het Vrije Westen. Diep in de Cannerberg wordt dag en nacht over ons gewaakt. Toch is het heel fijn om te weten dat het binnenkort afgelopen is met dat ongevraagde toezicht.

Jack van der Vlis

INKOM-foto's te bezichtigen in trefcentrum HG van 12.00-13.00 deze week. Ze kosten f 1,- p.s. excl. portokosten.

Heb je vragen over de gevolgen van de harmonisatiewet, studiefinanciering, examenreglementen enz., dan kun je terecht op het NSEM-sprekruur over de rechtspositie van studenten. Elke dinsdag, woensdag en donderdag tussen 11.30 en 13.30 in de NSEM-kamer (Jezuïetenklooster gang rechts, 1e kamer rechts) of bellen 888229

Te koop: microscoop Nikon SE binoculair z.g.a.n. Vergrotingen: 40x, 100x, 400x, 1000x (drie dimensie objectief). Incl. lamp, koffer, stofhoes. Nwpr f 1600,-, nu f 1250,-. Aad van Vliet 043-252734

Te koop: Pick-up, in goede staat, met boxen. Merk Philips. f 50,00. tel. 211163 (Sylvia).

Te koop: 'n oude luie fauteuil, f 15,00. Tel. 043-255168, Saskia v/d Broek.

(Advertentie)

ONDERWIJSKORTINGEN OP COMPUTERS VIA C.I.C.

Via C.I.C. kunnen computers, printers en randapparatuur van o.a. de merken Epson, Nec, Star, Tandon, Toshiba, Tulip aangeschaft worden met kortingen tot 40%.

DE TULIP PC COMPACT 2
(2875,- incl. BTW)

**TOSHIBA PORTABLE
T1000**
(2390,- incl. BTW)

C.I.C. heeft een duidelijke informatiebrochure samengesteld die door studenten en medewerkers gratis aan gevraagd kan worden. Bel daarvoor tijdens werkdagen tussen 13.00 en 18.00 naar:

010 - 412 89 18

C.I.C. - Burgermeester van Walsumweg 860, 3011 CM Rotterdam. Je kunt ook langskomen.

**C.I.C. IS EEN LANDELIJKE
ORGANISATIE
VOOR EN DOOR
STUDENTEN**

Te koop: Scherpak, geschikt voor rechtshandige dame van pl. min. 1.60 en pl. min. 50 kg. Tel. 09-49.221.482512.

Aangeboden: woonruimte in de Heeg (Maastricht), voor de maanden dec/jan/febr. i.v.m. reislustige studente. Huur n.o.t.k. Info: 043-614430.

Professionele huiswerk- en examenbegeleiding voor MAVO-HAVO-VWO. tel. 043-214818 (b.g.g.: 043-219102).

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04950-24354. Kosten f 42,50 in Maastricht of omgeving.

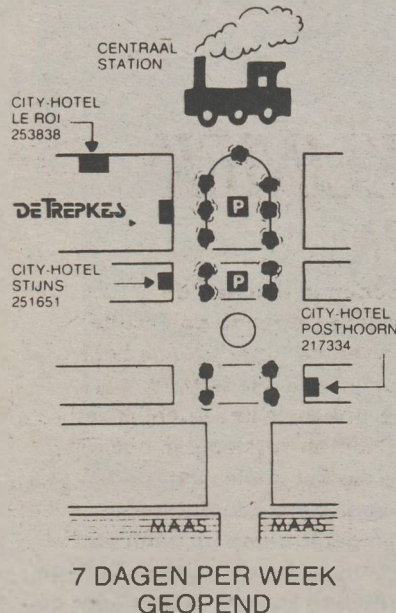
RESTAURANT DE TREPKE

Stationsstraat 14
Maastricht
Tel. 043-216958

Ma t/m vrij: 12.00-14.00 uur
Iedere dag vanaf 18.00 uur

Een verblijf in Maastricht is niet volledig zonder een bezoek aan het restaurant "De Trepkes" in het stadsdeel Wyck. Op een steenworp afstand van het station worden onder leiding van Paul Priem vol toewijding en kunde tal van gerechten bereid. U kunt tegen milde prijzen genieten van à la carte gerechten, maar ook van de menu's. En dat geldt evenzeer voor de uitgebreide collectie wijnen, waarbij de Maastrichtse wijnen zeker niet ontbreken.

Menu's vanaf
f 29,50 f 39,50 f 49,50
Speciale lunch-kaart, Parkeer-service

7 DAGEN PER WEEK
GEOPEND

VW Golf

**AUTORIJSCHOOL
ROUMANS**
Quirinaalhof 4 k Maastricht
Tel. 043-476331

BMW

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 2,90

1 november t/m 5 november
MENU À f 25,-

Kleine salade
met een pastei van makreel

☆☆☆

Gevulde bout van boerenkip
in een roomsaus
met sjalotten

☆☆☆

Peer gepocheerd in rode wijn

8 november t/m 12 november
MENU À f 25,-

Zéér verfijnde pâté van
gevogeltelevs met
een kleine salade

☆☆☆

Bout van jong, tam konijn
met mosterdsaus

☆☆☆

Gepocheerd eiwit met noten
gecamelliseerd

EEN MODERNE ARTS, GELEERDE EN CHRISTEN

- De boeiende story van een Napolitaanse professor in de geneeskunde: Dr. Giuseppe Moscati (1880-1927)
- Hoe in een concrete beroepspraktijk innerlijk leven en uiterlijke activiteit tot een eenheid kunnen uitgroeien.
- Een katholieke arts die in 1987 vanwege zijn voorbeeldig leven werd heilig verklaard.

Inleider: **Z.E.Hr. P. van Roy S.J.**

Docent godsdienstleer en ethiek aan de Gesu-Residentie te Brussel (B.), hoofdredacteur van Acta Medica Catholica.

Datum: **Donderdag 17 november, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuys „In de Fortuyn“**

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

Vrienden van het RK Studentenpastoraat

De Stichting 'Jurist in bedrijf' organiseert in samenwerking met HADES een excursie naar de AMRO-bank in Maastricht. De excursie vindt plaats op woensdagmiddag 30 november om 14.00 uur en niet zoals eerder vermeld op 9 november. Tweede tot en met vierde jaars studenten economie en rechten worden voor deze excursie uitgenodigd. Opgave zo spoedig mogelijk!!

Wegens overcompleet te koop: Geestelijke gezondheidszorg, Romme, 1984, f 40,00. Surgical diagnosis and treatment, Way, Dunphy, 1983, f 65,00. Current Therapy, Conn, 1982, f 35,00. Pathologic basis of disease, Robbins (2e uitgave), f 75,00. Hoofdsom der psychiatrie, Kuiper, 1983, f 40,00. Leerboek der tbc bestrijding, v. Geuns, 1978, f 10,00, en nog meer boeken, zie nr. 11. Alle boeken in nieuwstaat. Tel. 045-460495 tussen 17.30 en 19.00 uur.

Te koop: Audi 80 GLS Automaat. Bouwjaar 1977. APK gekeurd t/m november 1989, te bevragen t.s. 506 (BMC), na 5 uur, tel. 04458-1695.

Te koop aangeboden complete zw. doka, inrichting en alle toebehoren (o.a. Durst M 301) f 400,00. Fam. Dé Die, tel. 630327

Op 2 dec. a.s. zal in de H. Hartkerk te Hasselt, een eenmalige uitvoering plaatsvinden van het Te Deum van Bruckner. Te Deum van Charpentier en de vier motetten van Telemann door het LSO. Sint Maartenkoor. Stevoort/Hasselt; Pro Musica Beverst/Bilzen; Jubilate Lanaken; Universiteitskoor Maastricht, m.m.v. diverse solisten. Toegang f 20,-/f 25,-. Bij voldoende deelname zal het U-koor voor vervoer zorgen. Kosten f pl. min. f 5,- p.p. Incl. P. Kuypers, tel. 432825.

Te koop: Ford Escort 1100 i.g.st. APK 8-'89. Vraagprijs f 1000,00. Tel. 251436.

Asjemenou! Het aanbod van mind, body, spirit 'soul staat op papier. Teamspreid: van fysiotherapeut tot filosoof. Inzetbaar: bij feestjes tot vergaderingen. Hoe krijg je nou ons programma: Asjemenou elfe belt: 043-630626, b.g.g. 613575. Vriendelijke groet, Luuk.

Attentie groep van Papa Roger!!! (Blok 1.1. GW, nr. 130). Hij gaat weer voor ons koken... 16 nov. in Vroenhoven bij Daniëlle Freitag, om 19.00 uur. Neem je bord en theedoek mee. Chili = (kip Matras)2. Bel even naar Papa als je komt!

Drie maanden America!!! 9 Weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten: f 400,00. Eisen: 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: A.T. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Maatregelen in tijden van gevaar. Wie helpt ons aan folders, brochures of ander voorlichtingsmateriaal van de Bescherming Bevolking, waarin aanwijzingen worden gegeven hoe te handelen bij stralingsgevaar? Dit materiaal zal worden gebruikt t.b.v. onderwijs aan studenten Geneeskunde. Reacties en inlichtingen: Ir. W. Bijker 888385/383 of Dr. J.J. de Jong 888384/365, FdAW, Abtstraat 2a, Maastricht.

Er worden nog enkele gezonde mannelijke vrijwilligers gezocht voor deelname aan geneesmiddelenonderzoek. Het onderzoek behelst de bestudering van de effecten van middelen tegen depressiviteit op de uitvoering van verschillende taken (waaronder een rijtest). Tijdsinvestering: ca. 10 uren training plus 8 hele dagen testen verspreid over 3 maanden. Vergoeding: ca. f 1000,- bij volledige deelname. Vereist: Bezit van paspoort en rijbewijs (minstens drie jaar). Incl. H. Robbe, Inst. voor Geneesmiddelen. Veiligheid en Gedrag, Beeldsnijdersdreef 85, Maastricht, tel. 043-474591/474691.

Studenten in verzet. Aktieweek van 14 tot en met 18 november. Wordt student aan de Faculteit der Gezondverstandswetenschappen.

Te koop: koffiezetapparaat, z.g.a.n. Door plaatsgebrek niet kunnen plaatsen bidet, merk Sphinx, kleur galaxy. Na 18.00 uur, tel. 04458-2658.

Te koop: zithoek (kleur groen) bestaande uit 7 (losse) elementen, plus tafel (1.2mx1.2m). Uiterste prijs: f 400,00. Tel. 887122 of 644701.

De Studie-Infotheek Oud-Gouvernement. Voor studenten en medewerkers! Geopend van maandag t/m vrijdag van 13.30-16.30 uur.

Studenten die interesse hebben voor een Mac-computer 512 Kb kunnen nu profiteren van quantumkorting, dit geldt alleen bij een totaal afname van pl. min. 30 stuks p.p.: incl. f 1600,00. Voor geïnteresseerden: Vrijblijvend: kaartje met naam en tel. nr. Kamer FdEW: 3090. Postbakje Hub Aarts.

Meerijders gevraagd voor trip naar Parijs. Heen: 7-11 of 8-11. Terug: 10-11 of 11-11. Bel: 043-435398 (Gerard Houben).

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0 006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers
(redactiefgevaardigde)
Geertjan Tangelde
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Bert Bakker
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Widdershoven
Paul Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Paarltsjes
Paarltsjes schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paarltsjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paarltsjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25,-.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,- per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Univers (Tilburg), Delta (Delft), KU-nieuws, (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen

Studenten krijgen grote zelfstandigheid

JURISTEN OPENEN EERSTE ACADEMISCHE RECHTSHULPKLINIEK

Juridische studenten kunnen voortaan beroepservaring opdoen in een aan de Rijksuniversiteit Limburg gelieerde advocatenpraktijk. Woensdag opende de Faculteit der Rechtsgeleerdheid de Rechtspraktijk RL, naar voorbeeld van de Amerikaanse Legal Aid Clinics. Het gaat om de eerste academische rechtshulpkliniek in Nederland. Volgens de initiatiefnemers -mr. Gerard Mols en mr. Taru Spronken- is het eigenlijk een "gewone advocatenpraktijk" waar ook studenten werken. Cliënten betalen dan ook het gebruikelijke tarief.

De Rechtspraktijk RL is ondergebracht in een stichting waarin naast de juridische faculteit ook het Buro voor Rechtshulp en de Orde van Advocaten zijn vertegenwoordigd. Er zijn twee advocaten (part-time) werkzaam, die in dienst zijn van de universiteit, maar gedetacheerd worden bij de Stichting, voorlopig gedurende een experimentele periode van vijf jaar. De universiteit betaalt de startkosten, maar uiteindelijk moet de praktijk zichzelf kunnen bedruipen.

Aan de Rechtspraktijk RL (ingang Lenculenstraat 30) wordt een uniek onderwijsexperiment verbonden. Studenten krijgen de gelegenheid om onder toezicht en begeleiding van ervaren advocaten zelf rechtshulp te verlenen. Ze mogen adviezen uitbrengen, gesprekken voeren met cliënten, onderhandelen met de tegenpartij en het woord voeren op zittingen. Ze spelen hierdoor een veel actievere rol dan gebruikelijk is bij stages op een advocatenkantoor. Het onderwijs is in principe toegankelijk voor alle juridische studenten in de laatste fase van de studie, maar de faculteit kan 'ongeschikte' studenten weigeren. Iedere deelnemer moet een stageovereenkomst ondertekenen, waarin onder andere de verplichte aanwezigheid en de vertrouwelijkheid worden geregeld. Studenten die zich niet aan de overeenkomst houden, kunnen door de advocaten uitgesloten worden van deelname aan de praktijk. Op deze manier hoopt men onder andere de privacy van de cliënten te waarborgen.

Het onderwijs in de Rechtspraktijk is niet speciaal bedoeld voor studenten die graag de advocatuur in willen. Tijdens de opening benadrukte hoogleraar internationaal recht mr. C. Flinterman dat de vaardigheden die studenten er op doen nuttig zijn voor iedere juridische loopbaan.

Het team van de Rechtspraktijk RL: de advocaten mr. Harry Boogaart (rechts) en mr. Willem de Roos en de secretaresse Jacqueline Hendrix.

Iedere deelnemer moet vóór aanvang een practicum gespreksvaardigheden en een cursus procesrecht volgen. Daarnaast wordt er onder andere aandacht besteed aan het opstellen van adviezen, brieven en gerechtelijke stukken of het maken van pleidooien. Tijdens een aantal bijeenkomsten staan de ethische of juridisch-technische aspecten van het vak centraal. Op de wekelijkse 'kantoorbijeenkomsten' komen de lopende zaken aan de orde en worden ervaringen uitgewisseld.

De advocatenpraktijk biedt jaarlijks plaats aan 46 studenten, bij

overtekening zal worden geloot. Er zullen steeds minimaal twee en maximaal drie studenten aan één zaak werken. De advocaten -mr. Harry Boogaart en mr. Willem Roos- bepalen wanneer de studenten zelfstandig gesprekken met cliënten en derden kunnen voeren. De Rechtspraktijk zal vooral 'gewone' zaken behandelen, maar daarnaast wil men ook gebruik maken specialistische kennis die binnen de RL wordt ontwikkeld op gebieden als administratief recht, penitentiair recht en mensenrechten.

Emely Nobis

zouden door dit vooruitzicht minder snel aan een HBO- of universitaire opleiding beginnen. De minister wil ook alle studenten een verplichte OV-jaarkaart geven, waarmee ze gratis van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken. Uitwonende studenten gaan voor zo'n kaart f 62,50 betalen en thuiswonenden leveren f 42,50 per maand in. Dat betekent vijf tot tien procent van het inkomen van een student. De studenten hebben vooral bezwaren tegen de beperking van bestedingsmogelijkheden. Zij vrezen dat Deetmans volgende stap bijvoorbeeld een contract met Albert Hein zal zijn en dat alle studenten daar voortaan hun inkopen moeten doen. Minister Deetman wil opnieuw de

Gedefinieerde gevoelens

Een zwarte flambard, met Amsterdamse-Florentijnse zwier gedragen boven de (geleende) rode toga en toga's met hermelijn, een blanke vrouwenborst en dertig lege champagneflessen na afloop. Kortom, de promotie van René de Groot op 27 oktober 1988 werd een hele happening.

Al was de voormalige Jezuïetenkapel overvol met notabelen en aankomende intellectuelen, de sfeer bleef gemoedelijk. Zo werd tijdens een academische discussie over de juridische rechten van een 12-jarige rustig een jonge baby gezoogd (nee, niet die van René). Kort na het laatste boertje gaf rector Bonke dan eindelijk het startsein voor het slotfotomoment, het af- en aanlopen van de cortège hooggeleerden. Door Karel van het Reve eens (1971) beschreven als 'een stoet morsige kerstmannen' en 'a sorry lot'. Altijd weer als ik de heren (en een verwaarloosde dame) voorbij zie schuifelen besef ik hoe waar die parafrasen zijn. Hoewel een aantal roodmanteligen toch gezien mocht worden. Zoals de rijzige Jurgens. Tijdens de receptie betrapte ik me erop dat ik voor hem wat rechter ging staan. Een oerreflex uit de verre dagen dat je overeind sprong als hij binnen kwam. Althans in het jaar dat hij, toen reeds zwaarbesnord, in een open caleche door Amsterdam werd gereden, een gepaste wijze van vervoer voor de rector van het studentencorps. En dan de gast uit Mokum, met de frapperende vilthoed, nu in de hand. Hij blijft opvallen. Hans Ulli Jesurun d'Oliviera. Eens, op een hoofdstedelijk gymnasium, spraken vele meisjeslippen die naam langzaam en volledig uit, alsof alleen al daardoor een geheim verbond met hem was aan te gaan. Hij vertoonde de dan ook wel onweerstaanbare combinatie van met humor gebrachte fysieke perfectie, voor die dagen alternatief gedrag en schrijftalent. Nu, de nog altijd mooie lokken tot op schouderlengte uitgegroeid, is hij van jonge god tot exotisch tovenaars gemetamorfiseerd, een vleesgeworden Merlyn. Maar de vrouwen blijven hem omringen. Bijvoorbeeld om te vertellen over een toevallig net herlezen hebben van zijn beschouwingen over Kousbroek. Zou Maarten Doorman in zijn nabloeijaren ook zo verzekerd blijven van vrouwelijke fans?

Welke naam ik ooit bezwerend fluisterde gaat je niks aan. Wel wil ik onthullen dat na de promotie-champagne stoot, de komende dagen mijn geest zal blijven bruisen. Nu weer door de sexy tango, waarmee het nooit volprezen Studium Generale ons de novembermaand door laat wervelen. Beweeg je dus naar je onderwijsgroep volgens el dos por cuatro, en onderga een 'gedefinieerd gevoel'...

Machteld Roede

* Zie de Volkskrant van 1-11-1988

STUDENTEN BUNDELEN PROTEST IN LANDELIJKE ACTIEWEEK

Onder het motto 'bundel de boosheid' wordt in de week van 14 tot en met 18 november door studenten landelijke actie gevoerd tegen de nieuwste plannen van minister Deetman. Op donderdag 24 november vindt in Den Haag een landelijke demonstratie plaats. In Maastricht verzorgt NSEM (Nieuwe Studenteneenheid Maastricht) een alternatieve onderwijsweek. Het landelijke studentenprotest richt zich vooral tegen de aanpassingen van de Wet op Studiefinanciering en de Harmonisatiewet. Minister Deetman wil de aanvullende fi-

nanciering op de basisbeurs -de rentedragende lening- in de toekomst bij de banken onderbrengen. Voor de student betekent dat niet alleen dat de rente hoger wordt, maar dat die rente al op het moment van lenen ingaat. Nu gaat de rente pas in op de eerste januari na het beëindigen van de studie. De Landelijke Studenten Vakbond (LSVB) berekende (uitgaande van een rente van acht procent) dat iemand die 21.000 gulden leent, na zes jaar studie al een schuld van 53.000 gulden bij de bank zal hebben. Vooral studenten met weinig draagkrachtige ouders

leeftijdsgrens verlagen om nog voor studiefinanciering in aanmerking te komen. Bij de plannen voor het nieuwe studiefinancieringsstelsel in 1985 stelde hij de maximale leeftijd op zevenentwintig jaar. Studentenacties hadden toen tot gevolg dat de kamer die grens omhoog bracht tot dertig jaar. Door allerlei financiële problemen in het nauw gebracht wil Deetman hier nu echter weer op terugkomen.

De protesten van de studenten richten zich tenslotte ook tegen de harmonisatiewet. Die is weliswaar al door de Tweede Kamer aangenomen, maar er staan nieuwe juridische acties op touw en er bestaat nog hoop dat het hele wetsvoorstel zal worden teruggetrokken. Maar de boosheid van de studenten richt zich niet meer alleen tegen minister Deetman. Ook het kabinet moet het ontgelden. Voor het eerst bezuinigd dat kabinet niet, maar wordt er geld uitgedeeld. De studenten constateren bitter dat het kabinet door een belastingverlaging de lasten van de burger met maar liefst twee miljard gulden wil verlichten, terwijl zij daarvan niet profiteren. En dat terwijl studenten hun inkomen de laatste jaren toch al drastisch zagen slinken. Om al deze redenen gaan studenten van vrijwel elke instelling voor hoger onderwijs actie voeren. De

LSVB roept op tot een landelijke stakingsweek van 14 tot en met 18 november. Zij hoopt dat studenten het reguliere onderwijs in die week niet volgen en dat zij meedoen met de alternatieve onderwijsprogramma's die overal georganiseerd worden. In Maastricht verzorgt NSEM de alternatieve onderwijsweek. Speciaal voor die week zal de Faculteit der Gezondverstandswetenschappen opgericht worden. Het collegegeld bedraagt f 1,75. Studenten zullen dagelijks in onderwijsgroepen hun protest tegen de plannen bespreken en deskundigen zullen lezingen houden. Woensdagmiddag 16 november is er een forumdiscussie waarin collegevoorzitter Vredevoogd, de studenten Ageeth Bijl en Harald Hassink, de Maastrichtse wethouder van Onderwijs Neus en misschien iemand van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen plaats zullen nemen. Op dinsdag, woensdag en donderdag wordt er in de binnenstad gedemonstreerd. De week wordt besloten met een culturele manifestatie, vrijdagavond 18 november in 'Aan de Wan'. Op donderdag 24 november wordt de boosheid landelijk gebundeld en zal in Den Haag worden gedemonstreerd.

Marc Bonten

Samengesteld door Bart Brouwers

Telefoon

"Iemand met mijn attitude is niet geschikt voor telefoonwerk". Dat zei de bioloog professor H. Boer afgelopen week in een reactie op een 'telefooncampagne' van de faculteit Biologie aan de Vrije Universiteit. De faculteit wil dat al het universitair personeel in vaste dienst de telefoon ter hand neemt en de middelbare scholen in de omgeving van Amsterdam belt om te vragen of er nog potentiële VU-studenten zijn. Men hoopt op die manier de terugloop van biologie-studenten tot staan te brengen. Dit jaar bedraagt het aantal eerstejaars nog maar 62, tegen een jaar eerder 70. "Als het zo doorgaat, kan zelfs het bestaan van de faculteit op het spel staan", waarschuwt de faculteitsbeheerder. Ondanks de kritiek van professor Boer is het plan aangenomen door de faculteitsraad. Zij het, dat het bellen slechts gebeurt "op basis van vrijwilligheid". (Ad Valvas)

Beursspel

De deelnemers aan het beursspel van de Universiteit van Groningen klagen steen en been over het verloop van dat spel. Grootste knelpunt is het percentage van het beschikbare kapitaal, dat belegd mag worden in opties. Die blijken namelijk het meest winstgevend te zijn. In de reglementen heerst onduide-

lijkheid. Op een plaats staat dat slechts vijftig procent aan opties uitgegeven mag worden, elders staat dat hoogstens vijftig procent per fondskenmerk besteed kan worden. Een wezenlijk verschil. Verder zou het spel veel van zijn realiteitswaarde verliezen, doordat bij het kopen van effecten geen transactiekosten berekend worden. Iemand die opties van een dubbeltje koopt, is dus verhoudingsgewijs beter af. Die worden alleen maar meer waard, maar zijn op een echte beurs niet interessant vanwege de hoge transactiekosten. De koploper van het spel zal dat allemaal een worst wezen, want hij steekt met een (fictief) vermogen van ongeveer twintig miljoen gulden ver boven de overige deelnemers uit en zal waarschijnlijk zonder verdere moeite de hoofdprijs, een (niet fictieve) reis voor twee naar New York in de wacht slepen. (U-Krant)

Tobsport

Topsport en studie is in Nederland

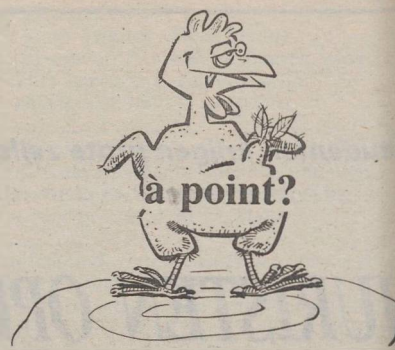
een moeilijke combinatie, die vrijwel nooit glad verloopt. Dat heeft ook Noor Holsboer, hockeyster in het nationale elftal en eerstejaars geneeskunde in Leiden, gemerkt. Omdat zij het afgelopen studiejaar door de voorbereidingen op de Olympische Spelen nogal wat colleges en daardoor ook een paar tentamens gemist had, mocht ze zich niet laten inschrijven in het tweede jaar.

"Uit pure noodzaak ben ik nu extra-neus geworden. In feite betekent dat dat ik dit jaar niet zoveel te doen heb. Het absurde is dat ik nu juist veel tijd heb voor mijn studie: het nationale team valt weg tot de jaarwisseling." Een uitzonderingspositie voor topsporters vindt Holsboer ook niet goed. Geen versimpeling of extra herkansingen. Een aanpassing binnen de reglementen moet echter wel mogelijk zijn, vindt Holsboer. "Maar vaak ben ik veel tijd kwijt met regelingen aanvragen, terwijl dan blijkt dat er niets te regelen valt." Volgens Holsboer ligt het probleem voor een belangrijk deel ook bij de hockeys zelf: "Die willen altijd alles doen; carrière of opleiding én sport." (Mare)

MUTCH

Delftse studenten kunnen vanaf volgende week schaken tegen een Maastrichtse computer. Dat gebeurt op initiatief van prof. dr. H. van den Herik, de promotor van het computerschaak in Nederland en sinds vorige week hoogleraar Informatica bij de Maastrichtse faculteit der Algemene Wetenschappen. "Schaken is het onderzoeksgebied bij uitstek voor informaticawetenschappers op het gebied van de kunstmatige intelligentie (KI). Het schaakspel begeleidt als een richtsnoer de geschiedenis van de KI."

Dat zei Van den Herik bij de aanvaarding van zijn nieuwe leerstoel aan de RL. Er is de laatste tijd veel vooruitgang geboekt met schaakcomputers, maar of ze het eens zullen winnen van de wereldkampioen, blijft nog onduidelijk. Weliswaar beschikt het schaakspel over een eindige hoeveelheid mogelijke varianten, maar dat aantal is zo groot, dat een computer ze nooit helemaal zal kunnen analyseren. Afgebakende schaakproblemen kunnen wel opgelost worden, aldus Van Herik, maar men verwacht niet dat de rekensnelheid ooit zo ver opgevoerd zal zijn, dat men bij de beginstand kan zeggen: 'Wit speelt en wint'. De angst van schakers dat de computer het spel dood zal maken (elke partij eindigt met remise) lijkt voorbarig. (Delta)

De architect die het exterieur van het MECC bedacht, had 's ochtends zijn hersens in het glas op het nachtkastje laten staan. Aan de ontwerpen van de meeste van zijn collega's te oordelen, is dat een beroepsafwijking: je gaat bouwkunde studeren om je gezond verstand te vergeten. En dan valt het hier, buiten Randwijk, nog wel mee, maar in steden als Amsterdam en Rotterdam lijdt de bevolking massaal onder de dictatuur van het architecturaat.

Misschien zou er met al dat lelijks nog te leven zijn. Het is tenslotte al zo ver gekomen dat we een nieuw gebouw beoordelen met: "Het had erger gekund." Maar deze berusting duidt op iets dat ernstiger is dan een verpeste leefomgeving, namelijk een onderminning van het vertrouwen in de democratie. Dat de opdrachtgeverende overheden gemeenschapsgeld steken in weer zo'n zes-min voor een afstudeerproject, gaat echt te ver. En het deugt al helemaal niet dat de woordendekken waarachter wolliggebekte architecten hun feilen verbergen nog serieus genomen wordt ook. Wie zich ertoe kan zetten die verbale vervuiling te lezen, ontdekt dat er gewoonlijk een ziekelijk streven naar originaliteit achter de prietpraat steekt. Zo'n HBO'er wil ook zijn deukje in de eeuwigheid achterlaten. En dat is precies wat architecten met hun opdrachtgevers verbindt. Beiden zijn niet tevreden met het degelijke uitoefenen van een ambacht, maar aspireren onsterfelijkheid die zij zoeken langs de wegen van vernieuwing en moderniteit. De wensen van normale mensen, zoals een groot balkon op het zuiden of een kleinschalige woonbuurt, worden daaraan ondergeschikt gemaakt. En wat is er tegen het bouwen in een van de stijlen uit het verleden die wij nu nog bewonderen? Helemaal niets, behalve de denkmoeie van zich kunstenaars wanende bouwmeesters en antidemocratische wehouders die veel energie verspillen aan zoets onbenulligs als vooruitgangsgeloof. Het volgende gerecht heeft met het werk van architecten gemeen dat het er niet uitziet. En zelfs daaraan kan wat elementaire creativiteit veel verhelpen. Maar het laat zien dat er met weinig inspanning iets degelijks te maken valt, zelfs van het meest onnozele deel van het meest onnozele dier. Bovendien hoeft u er niet langer dan de duur van een maaltijd tegenaan te kijken, en laat het geen vieze smaak in de mond achter.

Neem per persoon een stuk lamsvlees van twee ons van hals of schouder, en een kwart selderijknoel. Schroei het vlees dicht in een bodempje olijfolie, en bestrooi het met versgemalen peper en zout. Haal het uit de pan en giet het vet weg, maar laat de aanbaksels zitten. Bak nu al roerend de in blokjes gesneden selderij, een paar gekneusde tenen knoflook en een tak tijm. Leg wanneer de groente vocht begint los te laten het vlees erop, sluit de pan goed, en laat drie uur sudderen op een laag pitje. Keer het vlees af en toe. Voor het opdienen de tijm verwijderen, en eventueel de groente pureren. Met sla en aardappelen of brood een maaltijd die geen toelichting nodig heeft om te overtuigen.

August Magirus

(Advertentie)

IMPULSE

INTERNATIONAAL BALLETCENTRUM

Wijkergrachtstraat 30 Maastricht

Klassiek-, jazz- en showballet, moderne dans, aerobics en bodywork, voor alle niveaus.

ALTIJD GRATIS PROEFLES!!

LET OP

12- en 13 november: dansstageweekend m.m.v. Fred Berlips (Het Nationale Ballet), klassiek en repertoire, Netty v.d. Bosch (Jazzextension), modern jazz en workshop, ook voor alle niveaus. Bel nu voor inschrijving en verdere informatie: Bernadet Schouten 043-252398.

Cosa di Franco

Herfst 1988: studentenkop in hoofdgebouw bij ondergaande zon

"Als je goed bent, dan doe je goed onderzoek. En als je een schlemiel bent, dan geef je onderwijs"

KAMERLEDEN BEZORGD OVER KWALITEIT UNIVERSITAIR ONDERWIJS

De universiteiten zijn min of meer gedwongen om de kwaliteit van hun onderwijs scherper in de gaten te houden. Op hun beurt worden zij bij deze inspanning nauwlettend gevolgd door de politiek. Liberalen en sociaal-democraten vinden elkaar ook al op dit terrein: een strenge controle op de onderwijskwaliteit is geboden, evenals een optreden tegen docenten die hun taken niet naar behoren vervullen.

De universiteiten hebben dit decennium nou niet bepaald de indruk gehad dat de politiek hen vreselijk goed gezind is. Zij hebben de ene bezuiniging na de andere over zich heen zien komen en in parlementaire debatten wil wel eens doorklinken dat er in het wetenschappelijk onderwijs maar wat aangerommeld wordt. De eerste resultaten van het nieuwe kwaliteitsbewakings-systeem zullen door de parlementariërs ongetwijfeld nauwlettend in de gaten worden gehouden. Reden om eens een eerste opiniepeiling te ondernemen bij de onderwijswoordvoerders van de drie grootste fracties in de Tweede Kamer. Daarbij valt vooral op hoezeer VVD en PvdA op dezelfde lijn zitten wat betreft het gewicht dat zij toekennen aan een vrij strenge controle op de onderwijskwaliteit, waarbij ingrijpende consequenties niet worden geschuwd. De CDA-woordvoerder Ad Lansink blijkt aanmerkelijk milder te oordelen.

Te laag rendement

Het rendement van het wetenschappelijk onderwijs, gemeten in aantallen afgestudeerden, is te laag. Bovendien vallen teveel studenten tijdens de opleiding uit. Dat zijn de hoofdpunten van kritiek die door zowel PvdA-woordvoerder Jacques Wallage als door zijn collega Jan Franssen van de VVD worden genoemd. Volgens de laatste is dat vooral te wijten aan het ontbreken van een echte onderwijstraditie aan de Nederlandse universiteiten en het onvoldoende inspelen op de enorm gegroeide studentenaantallen.

"Universiteiten zijn in ons land per traditie onderzoeksinstellingen. Men meende vroeger dat mensen die tot de universiteit werden toegelaten al een zodanig niveau hadden, dat er vanzelf een klimaat ontstond waarin goed onderwijs kon worden gegeven. Zonder zich erop te bezinnen dat het geven van onderwijs een kunde en een kennis op zichzelf is. De nota Hoger Onderwijs Voor Velen heeft indertijd wel tot een andere inrichting van het bestel geleid (de tweefasenstructuur) maar niet of nauwelijks tot het bewustzijn in onderwijskundige zin wat het nu echt betekent om velen in het hoger onderwijs te hebben. Want ik constateer aan de hand van de cijfers dat onze output nog steeds te laag is", aldus Franssen.

Student beschermen

Ook Wallage signaleert een op onderzoek gerichte traditie aan de universiteiten, wat al blijkt uit het feit dat de afgelopen jaren vooral is gediscussieerd over de vraag hoe het onderzoek kan worden beschermd tegen die grote horden studenten. "Maar nu zijn we toch eigenlijk toe aan de vraag hoe we de student op zijn beurt beschermen tegen het on-

Ad Lansink (foto Klaas Koppe)

derwijs", meent de PvdA-woordvoerder. "Aan de universiteit kan iemand jarenlang les geven zonder dat de vraag wordt gesteld of zijn didactische kwaliteiten wel in orde zijn. Dat komt ook omdat onderwijs geven ondergewaardeerd wordt. Om het heel cru te zeggen: als je goed bent aan de universiteit, dan doe je goed onderzoek. En als je een schlemiel bent, dan geef je onderwijs. Helaas is dit vaak de praktijk. Ik vind dat niet acceptabel. Daarmee wordt namelijk ten onrechte de indruk gewekt alsof onderwijs een soort bijproduct of nevenactiviteit van de universiteit is - terwijl het tot een van de hoofdactiviteiten behoort. De politiek komt er wat laat achter dat er ook een onderwijs-vraag is".

Hardhandig

Dat de politiek er nu wel achter is, bleek deze zomer al bij de Kamerbehandeling van de Harmonisatiewet. Grof gezegd beoogt de wet een rendementsverbetering in het hoger onderwijs te bewerkstelligen door het lang studeren aan te pakken. Tot schrik van de universiteiten haalden Franssen en Wallage bij die gelegenheid flink in hun richting uit. Wallage nu: "Ik vind dat de universiteiten teveel een houding hebben alsof mensen blij mogen zijn dat ze studeren, dat ze zichzelf maar moeten redden en dat het nooit aan de universiteit kan liggen als grote percentages uitvallen. Wij hebben dat misschien wat hardhandig op zijn kop gezet bij de behandeling van de Harmonisatiewet en dat heeft veel wroef gewekt bij de universiteitsbesturen. Maar de teneur daarvan - in ieder geval bij collega Franssen en mij was: studieduurverkortening en numeriek rendement, succes van onderwijs, heeft alles te maken met programmering, met studentenbegeleiding, met de organisatie van het onderwijs".

Franssen spreekt de hoop uit dat deze zaken na de discussies over de Harmonisatiewet wat harder aangepakt zullen worden door de instellingen. Het standpunt van de VVD hierin is simpel: je pakt het niet goed aan - dan zul je het ook in je

Jan Franssen (foto Klaas Koppe)

eigen beurs voelen. De woordvoerder ziet trouwens wel verschillen in aanpak tussen de instellingen: "Een jonge universiteit als bijvoorbeeld Twente heeft nogal wat onderwijskundige vernieuwingen doorgevoerd die op het oog succesvol lijken te zijn. Zo blijkt ook Maas-tricht met een andere aanpak tot een hoger rendement te komen. Maar de traditionele universiteiten hebben wat dat betreft een minder gunstige score. Ik durf dus geen generaal oordeel te geven, want dat zou onvoldoende recht doen aan de verschillen die er zijn. Maar in algemene zin is het zo, dat wat goed is onvoldoende opheft wat kwaad is."

Kwaliteit van onderwijs

Onderwijs moet gewoon goed zijn. Als dat niet zo is, dan moeten de mensen die onderwijs geven daar last van krijgen, zo zegt Wallage in harmonie met Franssen. "Onze eerste opdracht is om de kwaliteit van het onderwijs in kaart te brengen. Voor mij betekent dat, dat degene die centraal staat in het onderwijsproces - de student - een veel belangrijker stem zou moeten krijgen in de beoordeling van de didactische kwaliteit. Als je met studenten praat wordt je iedere keer weer verast door de exacte klachten over het aanbod, over mensen die geen les kunnen geven, die hun leerstof niet kunnen indelen, die niet in staat zijn een college te geven op een wijze dat het in de zaal ook opgeschreven kan worden..."

Franssen gaat nog een stap verder omdat hij ook wil dat de resultaten van tentamens gaan meetellen in de beoordeling van de docent. "Men zal daar tegenin brengen dat men dan afhankelijk wordt van de vraag of een student toevallig zin had om voor zo'n tentamen te studeren. Mijn antwoord is: wij als wetgever hebben getracht om de lijnen zo strak te trekken dat vanuit de studiefinanciering een prikkel wordt gegeven om snel en goed af te studeren. Vervolgens moeten de instellingen zich ook bezinnen op de inrichting van hun onderwijssys-

teem." De VVD-woordvoerder wil dat er in de vakgroepen kritischer naar elkaars werk wordt gekeken en dat er interuniversitair - maar straks ook in internationaal verband - gevisiteerd wordt. De recente proefvisities vindt hij daarom "prima". Wallage beaamt het nut daarvan, maar - zegt hij - "ik hoop dat men daar niet kinderachtig mee omspringt. Want als ik zie hoe angstig de universiteiten doen met de publicatie van de beoordelingsresultaten uit de voorwaardelijke financiering, dan ben ik daar nog niet gerust op."

Consequenties nodig

Hierin zit volgens de PvdA-onderwijsspecialist toch al een van de grotere problemen van het universitair bestel: er is nauwelijks een open discussie over wat er mis gaat. "Het is een wereld geworden waarin mensen van elkaar precies weten wie er goed is en wie niet en waarbij

Jacques Wallage (foto Maarten Hartman)

ook iedereen precies kan zeggen waar de fouten zitten. Maar open gesprekken over verbetering vinden te weinig plaats. Omdat er angst is, of omdat er getouwtrek is om mensen en geld." De kwaliteitsbeoordeling kan niet zonder consequenties blijven, daarover is iedereen het eens. "Je moet tegen een docent kunnen zeggen: op grond van onze objectieve waarnemingen en op grond van subjectieve waarnemingen - namelijk van de studenten vinden wij dat u niet goed functioneert en we gaan daarover met u afspraken maken. Dat kan leiden tot her- en bijscholing, maar dat kan ook betekenen dat je na een of twee jaar moet zeggen: het spijt ons, maar onze studenten zijn ons te kostbaar om u daarop los te laten", aldus nogmaals Wallage. Ontslag dus als uiterste maatregel tegen docenten die geen college kunnen geven of hun studenten niet naar behoren begeleiden. Naast controle dient er echter ook een pakket van stimulansen te komen voor mensen die het goed doen. Volgens Wallage zijn die al hard nodig om de te lage status van de onderwijsgevende weer wat op te vijzelen. ("Het hoeft niet zo te zijn dat je een schlemiel bent omdat je onderwijs geeft, maar de mensen denken dat wel.")

Bonus-malus

Franssen staat daar volmondig achter. Hij is voorstander van wat hij noemt "een bonus-malus systeem": "Wie het goed doet, moet extra periodieken kunnen krijgen of een extra sabbatical leave. Wie het niet goed doet, moet op een gegeven ogenblik de tent uit." Verder vinden de VVD- en PvdA-afgevaardigden dat de scheiding tussen vast en tijdelijk dienstverband weer een "reële inhoud" moet krijgen. Zij bedoelen hiermee dat een vaste aanstelling van een universitair docent pas mogelijk moet zijn na een grondig onderzoek van ondermeer zijn didactische kwaliteiten. Met individuele beoordelingen van docenten wil de politiek zich natuurlijk niet bemoeien. Maar men wil wel de zekerheid dat er beoordeeld

wordt en dat de normen daarvoor acceptabel zijn.

In Kamerdebatten en ook daarbuiten blijkt dat de onderwijswoordvoerder van het CDA, Lansink, een aanzienlijk gunstiger indruk heeft van het universitaire onderwijsbedrijf. Lansink onderschrijft niet de veelgehoorde stelling dat de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland is teruggelopen. Hij gelooft ook niet dat het bedrijfsleven zoveel te klagen heeft over de kwaliteit van de afgestudeerden als algemeen wordt aangenomen.

"Daar beluister ik wel dat het met die tweede fase allemaal wat raar gelopen is, maar op zich heeft men best waardering voor de eerste fasers. Een handicap is wel dat grote bedrijven met eigen researchinstellingen zeggen dat ze alleen kunnen werken met afgestudeerde tweede fasers, mensen die gepromoveerd zijn. En die zijn moeilijk te vinden. Ik blijf daarom geweldige bezwaren houden tegen de wijze waarop de twee-fasenstructuur is ingevuld door de instellingen en door de minister, maar ik huil niet mee met de wolven in het bos dat de kwaliteit achteruitloopt", aldus de CDA-er.

'Aanpakken, die hap'

Uiteraard, zegt Lansink, moet een goede beoordeling van het onderwijs worden uitgevoerd. Maar het spijt hem dat hij bij Wallage en Franssen zoveel overeenstemming moet bespeuren over 'het aanpakken van die hap'. "Toen ik zelf nog aan de universiteit verbonden was, waren er al hele discussies over de kwaliteit, de vraag of studenten zelf mogen meetoetsen als het gaat om docentkwaliteit. Jarenlang zijn er ook soms vrij harde oordelen uitgesproken. Dat is niet overal hetzelfde bij alle universiteiten en alle faculteiten, maar de kwaliteitsdiscussie is echt niet van de laatste tijd. Dat deze discussie nu in de politiek wordt aangezwengeld zegt mij iets over hoe de politiek tegen de universiteiten aankijkt. Het wordt in dit huis steeds moeilijker wordt om aandacht voor dat veld te krijgen. Ook in mijn eigen partij. Er wordt nog altijd gedacht, en ik probeer dat te bestrijden, dat er hier en daar maar wat aangerotzood wordt. Misschien klopt die indruk op een enkele plaats, maar in algemene zin niet." Rechtspositionele consequenties trekken uit een negatieve kwaliteitsbeoordeling vindt Lansink overigens verdedigbaar, zolang de bevoegdheid tot het nemen ervan maar bij het bevoegd gezag - het universiteitsbestuur - ligt. "De overheid kan constateren dat er iets aan de kwaliteit schort en kan vragen: wilt u daar iets aan doen. Vervolgens is dat een verantwoordelijkheid van de instelling, die daarvoor natuurlijk de instrumenten moet hebben. Die moeten wij niet langs een andere weg zelf gaan maken."

Trouwens, zo vindt de CDA-woordvoerder, probeer dat maar eens in de Kamer. Die is altijd zeer behoudend geweest als het ging over rechtsposities. "Over salaris-differentiatie mocht je niet praten, over kortingen helemaal niet. Over solidariteit tussen werkenden en niet-werkenden ook nauwelijks. Maar wel over geweldige taakverdelingsoperaties. Mijn CDA-collega Beinema heeft jaren geleden al gepleit voor een grotere doorstroming en mobiliteit. Maar je kent de problemen dan ook: ander huis kopen, kinderen naar een andere school. Dat is allemaal vrij star in dit land. Dat zit hem in de hele samenleving. Ik vind het mooi als de collega's daar stoere verhalen over vertellen, maar ik moet het straks nog zien."

Jos Dohmen/HOP

Een aio, een toegevoegd docent, een tweedejaars student: alles is beter dan helemaal geen tutor

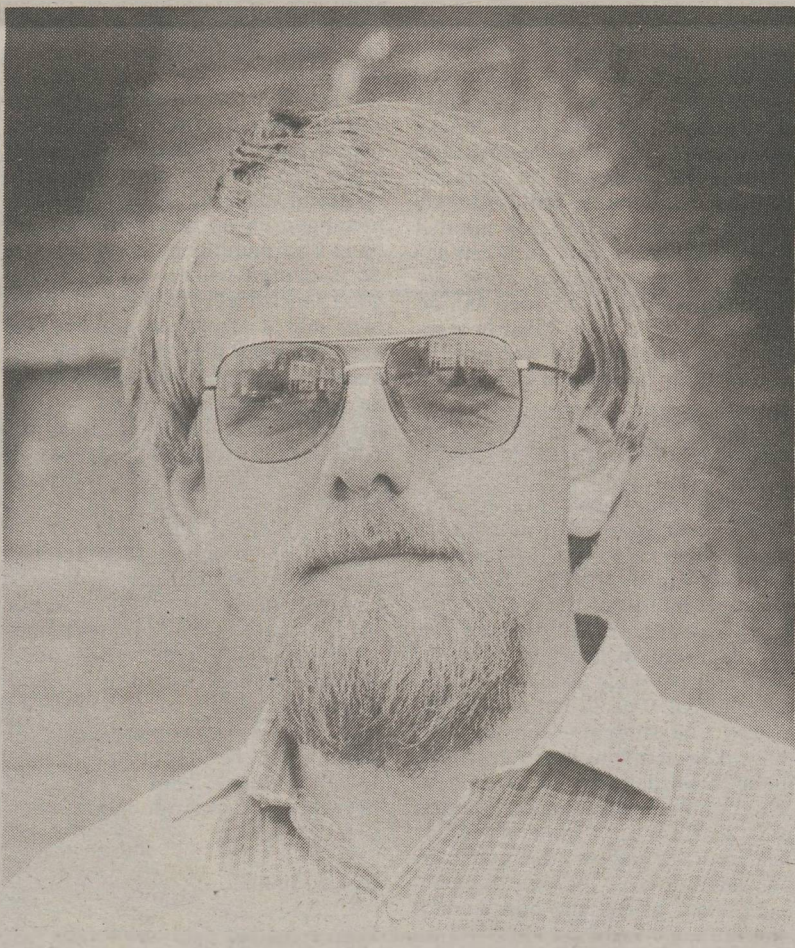
EN HOE ZWAAR MOET DE TUTOR DAN ZIJN?

In Maastricht volgen 3600 studenten, verdeeld over vier studiejaar en vier faculteiten, in groepen probleemgeoriënteerd onderwijs. Het gemiddelde aantal studenten in een onderwijsgroep bedraagt tien. Er zijn dus steeds 360 onderwijsgroepen in actie. Als we voor het gemak aannemen dat er gemiddeld vijf blokken per jaar zijn (Rechtsgeleerdheid kent slechts vier blokken per jaar en keuze-onderwijs en stages gaan niet altijd met onderwijsgroepen gepaard) dan betekent dat, dat er jaarlijks 1800 tutorrollen te vervullen zijn. Gemiddeld kost een tutortaak 24 uur per blok, dus wordt er per jaar 43.200 uur aan tutorschappen besteed. Ervan uitgaande dat het studentenaantal de komende jaren nog toeneemt, tot 6000 studenten in 1990, dan zal ook de hoeveelheid tijd die met tutorschappen ingevuld wordt, verder toenemen. Wanneer het aantal onderwijsverzorgende medewerkers niet evenredig met het studentenaantal uitgebreid wordt betekent dat, dat de onderwijslast per medewerker zwaarder wordt. Een probleem dat reeds nu voor drie van de vier faculteiten actueel is. Gezondheidswetenschappen, Economie en Rechtsgeleerdheid zoeken al op alle mogelijke manieren naar middelen om de onderwijslast van hun medewerkers te verlichten. Toegevoegde docenten, student-tutoren, tutorloze groepen en wisselende groepsgrrootte zouden het probleem kunnen oplossen. Maar garanderen deze mogelijkheden het behoud van onderwijskwaliteit en staat het beeld van de tutor, zoals dat geschetst is, nog overeind? Of doet men noodgedwongen water bij de wijn en moeten oude idealen wijken voor de groei van de universiteit?

De precieze taakomschrijving van een tutor is altijd vaag geweest. Bestaat die taak hoogstens uit observeren en coördineren, zodat elke student zijn zegje kan doen, zodat iedereen naar elkaar luistert en zodat aan het eind van het blok puur en alleen door zelfstudie voldoende kennis opgedaan is? Of moet een tutor met zijn eigen kennis van zaken de studenten zodanig sturen, dat niet al te lange tijd nodeloos verklungeld wordt met inhoudsloos gepraat over een onderwerp waarvan de tutor het fijne weet? Een klein mini-college en de groep kan met een volgende casus aan de slag. Peter Bouhuijs, voorzitter van de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch: "De één zegt dat een groep efficiënter werkt als de tutor alles even vertelt, terwijl een ander meent dat je de studenten hun gang moet laten gaan en als tutor de krant kunt lezen of zelfs helemaal weg kunt blijven." Het juiste antwoord moet tussen deze twee uitersten liggen. Volgens Jos Moust, die de tutorschappen van de juridische faculteit coördineert, moet een tutor het leerproces van de studenten bevorderen: "Een tutor moet binnen zo'n groep kunnen aanvoelen waar de knelpunten zitten en wat de verschillende visies zijn. Studenten zijn nog zoekende en begrijpen vaak nog niet veel van de stof. Ik kan me voorstellen dat je als tutor de tenen veleens moet samenknijsen om niet meteen met oplossingen aan te komen, maar je zult ze wel duidelijk moeten maken waar de oplossing gezocht kan worden."

Deskundigheid onbelangrijk?

Jarenlang overheerste de overtuiging dat tutoren primair het groepsproces moesten bewaken en dat eventuele deskundigheid verder onbelangrijk was. Jos Moust constateert dan ook een verandering in het takenpakket van de tutor. Jos Moust: "Het procesbewaken mag niet uit het oog verloren worden, maar het begeleiden van het leerproces staat nu toch voorop. De tutor kan dat doen door het stellen

Peter Bouhuijs: Student-tutoren? Niks nieuws onder de zon!

van vragen en het geven van uitleg. Een groep die gezellig voortkabbelt zal na een blok toch constateren dat er weinig geleerd is. De tutor moet een spanningsveld creëren, dat ertoe leidt dat er op een prettige manier geleerd wordt." Het gegeven dat bij de juridische faculteit de blokttoetsen doorslaggevend zijn voor de studievoortgang speelt daar zeker een rol bij. Het zijn allang niet meer de studenten alleen die naar blokttoets toe werken. Menig tutor ziet het ook als zijn taak ervoor te zorgen dat hun groepsleden tijdens zo'n toets niet verrast worden met vragen die in de groep niet aan de orde zijn geweest.

Het komt hen daarom vaak beter uit een bepaalde kwestie in de groep uiteen te zetten of naar de literatuur te verwijzen dan het risico te lopen dat door tijdnood een onderwerp overgeslagen wordt. De noodzaak van een inhoudsdeskundige tutor speelt volgens Moust sterker bij de juridische faculteit dan bij de andere faculteiten. "Het VWO biedt studenten van andere faculteiten meer voorkennis over de onderwerpen. Studenten hebben daarbij ook vaak nog een duidelijker beroepsbeeld voor ogen. Een eerstejaars rechtenstudent weet vaak niet wat de studie inhoudt of welk beroep hij later uit zal oefen-

nen. Een ander verschil is dat een studie als Geneeskunde gebaseerd is op een "natuurlijk" systeem, het menselijk lichaam. Dat is eenvoudiger te begrijpen dan een complex maatschappelijk afsprakensysteem dat men het Recht noemt. Om al deze redenen moet een tutor bij de juridische faculteit in grote lijnen weten hoe dat systeem tot stand gekomen is en waar zich de moeilijkheden voordoen."

Trainingen

Om ervoor te zorgen dat elke tutor zijn taken kent en goed op de hoogte is van de inhoud van het blok is er de tutortraining. In één dag worden de uitgangspunten van het Maastrichtse onderwijssysteem behandeld en worden de doelstellingen van het blok besproken. Door medewerkers, die als student het Maastrichtse systeem aan den lijve ondervonden hebben, wordt die training vaak als een overbodige luxe beschouwd. Maar voor anderen, die het systeem niet kennen, zou dat weleens wat al te karig kunnen zijn. Ook de animo voor een dergelijke training is niet altijd even hoog. Officiële gegevens zijn niet voorhanden, maar het komt voor dat een tutor door zijn studenten ingewijd wordt in zijn taken.

Een rondgang

Hoe ziet de tutor er vandaag de dag uit? Is het een regulerende, inspirerende al of niet inhoudsdeskundige, die buiten zijn andere werkzaamheden om, met plezier enkele uurtjes per week een groep studenten begeleidt? Of zijn het medewerkers die veel kostbare tijd opgeslokt zien door een verplichte onderwijstaak en die met tegenzin weer een groep studenten zien verschijnen. Een rondgang langs de faculteiten, waarbij het meteen opvalt dat elke medewerker het heeft over onderzoekstaak en onderwijslast. De minste problemen doen zich voor bij de Medische faculteit. De oorzaak daarvan is tweeledig. Deze faculteit krijgt op basis van het door de overheid opgestelde curriculumprofiel het meeste geld per student. Voor twintig medische studenten is officieel één docent voorradig, terwijl de verhouding bij economie en rechten één docent op dertig studenten is. Daar komt nog bij dat de medische faculteit voor haar tutorpotentieel kan putten uit een grote hoeveelheid medewerkers die werkzaam zijn in de gezondheidszorg, een groot aantal AIO's en geneeskundigen in opleiding. Een ongekende luxe, omdat het absolute studentenaantal ook nog een stuk lager is dan aan de andere faculteiten. Ook de jarenlange ervaring werkt verlagend op de onderwijslast. De meeste blokken zijn inmiddels goed gestructureerd terwijl de jongere faculteiten daar nog steeds mee zitten te worstelen. De mensen die hun energie daar in moeten steken, worden als tutor gemist of krijgen deze last als extraatje naast hun tutorschap. Theoretisch gezien zou elke medewerker van de Medische faculteit negen weken per jaar tutor zijn. In de praktijk blijkt dat nogal mee te vallen. Een intekenlijst zorgt ervoor dat alleen belangstellenden zich opgeven om bij een bepaald blok tutor te zijn. De één doet dat wat vaker dan de ander en als men toch al een middag of ochtend op Randwyck moet zijn, is het een kleine moeite om óók de groep die daarna komt even te 'tutoren'. Lang niet alle medewerkers vervullen derhalve een tutortaak en uit een recent verschenen onderzoek onder AIO's blijkt dat het medisch deel daarvan gemiddeld slechts zes procent van de tijd besteed aan onderwijs, terwijl dat aan de andere faculteiten soms meer dan de wettelijk gestelde grens van 25 procent is. De planingsgroepen hebben dan ook de

luxe te kunnen streven naar continuïteit door tutoren gedurende een aantal jaren bij hetzelfde blok in te delen.

Andere faculteiten

De situatie bij de andere faculteiten staat in schril contrast met die bij Geneeskunde. Als de verhouding docenten-studenten bekeken wordt, valt daaruit op te maken, dat een medewerker aan de Economische faculteit zeven à acht tutorschappen per jaar te vervullen heeft. Dat is zelfs ten opzichte van de twee andere faculteiten een zware belasting. Bij Gezondheidswetenschappen en Rechtsgeleerdheid gaat het om respectievelijk vijf en vier tutorschappen per jaar. De faculteiten zoeken naarstig naar oplossingen om het groeiende probleem van de onderwijslast te verlagen. De Economische faculteit zoekt een uitweg in uitbreiding van het aantal studenten per onderwijsgroep. Maar in het voor studenten bekende blauwe boekje 'Onderwijs in taakgerichte groepen' poneren onderwijsdeskundigen Schmidt en Bouhuijs de stelling dat "in een groep van meer dan tien personen de voorwaarden voor effectief groepsonderwijs nauwelijks aanwezig zijn." Peter Bouhuijs verdedigt die stelling nog steeds: "Natuurlijk is elke grens arbitrair. Wij stelden die grens door de spreektijd per groepslid te bepalen. Als het aantal groepsleden toeneemt zal de hoeveelheid tijd die de student heeft om te rapporteren en discussiëren afnemen. Het rendement zakt niet meteen naar nul, maar neemt wel duidelijk af. De economie gebruiken ter rechtvaardiging van de grotere groepen het argument dat er per bijeenkomst toch zeker twee studenten niet komen opdagen. Als er maximaal tien studenten in een groep mogen zitten, dan voldoen ze daar dus nog net aan. Maar wij hebben het idee van onderwijsgroepen overgenomen van de Canadese McMaster University. Daar werken ze met groepen van vijf à zes personen. Die verklaarden ons al voor gek toen we met groepen van acht studenten startten." Veel onderzoek naar het effect van de groepsgrrootte op de kwaliteit is er echter niet verricht. Wim Gijsselaers, onderwijskundige bij de vakgroep O&O, ontdekte na een verkennend onderzoek bij groepen met acht, tien en twaalf studenten aan de Economische faculteit, dat er weinig aantoonbare verschillen zijn. Voor die faculteit afdoende argument om de groepsgrrootte uit te breiden van tien naar twaalf studenten. Peter Bouhuijs betwijfelt de waarde van een dergelijke uitkomst: "Volgens mij werd er in de kleinere groepen niet het onderste uit de kan gehaald. Dat heeft ook alles te maken met een verkeerde taakopvatting van de tutoren. Die denken: 'ik mag geen lesgeven, dus ik moet mijn mond houden'. En als het in een kleine groep al niet lekker draait, dan is het begrijpelijk dat je geen verschil vindt ten opzichte van grote groepen." Inmiddels heeft ook de Faculteit der Gezondheidswetenschappen gegrepen naar het middel van groepsuitbreiding: tot elf personen. Bij Geneeskunde en Rechtsgeleerdheid houdt men nog altijd vast aan de oorspronkelijke acht tot tien studenten.

Student-tutoren

Ook het uitgangspunt dat de tutorrol uitsluitend door staffleden vervuld wordt, is gesneuveld in de pogingen om de onderwijslast te kunnen dragen. Bij drie van de vier faculteiten -Geneeskunde vormt de uitzondering- maakt men al gebruik van ouderejaars studenten: de student-tutoren. De meningen over

het functioneren van deze student-tutores zijn nogal verdeeld. In eerste instantie wordt vrij sceptisch tegen het alternatief aangekeken. Peter Bouhuis is het daar niet mee eens: "Het belangrijkste is dat studenten het tutorschap met plezier vervullen. Ook op andere universiteiten worden derde- en vierdejaars studenten in het onderwijs ingeschakeld. Het fenomeen student-tutores is niks nieuws onder de zon. Het is wel zo dat studenten het prettiger vinden om een 'echte' docent te krijgen, daar komen ze uiteindelijk voor. Maar voor het studiereuktaat maakt het geen verschil of er een student- of docent-tutor bij de groep zit."

Bouhuis beroept zich op een onderzoek aan de Economische faculteit, waaruit naar voren kwam dat studenten zonder problemen ingezet kunnen worden als tutor. Het is dan wel belangrijk dat de blokken een duidelijke structuur en een goede tutor-instructie hebben. Wanneer dit niet het geval is, verliezen studenten sneller het overzicht over de blokinhoud, omdat ze nou eenmaal een kennisachterstand ten opzichte van de staf-tutores hebben.

Toch zijn er beperkingen aan de inzet-mogelijkheid van studenten. Bij Economie vindt men dat eerstejaars studenten niet al in hun eerste blok geconfronteerd moeten worden een mede-student als tutor. De eerste kennismaking met het onderwijsstelsel acht men van groot belang en het is dan ook van vitaal belang wie daarbij het tutorschap vervult.

Bij Gezondheidswetenschappen deelt men die mening blijkbaar niet, want daar worden ook al in het eerste jaar student-tutores ingezet. Waarschijnlijk speelt het grote tutor-korttek daarbij een belangrijke rol. Bij Gezondheidswetenschappen hebben de onderwijsbelasting dit jaar dit jaar alleen maar binnen de perken kunnen houden door met maar liefst 350 student-tutorschap-ten te werken. Dat is ongeveer de helft van het totale aantal in te vullen tutorschappen. Volgens Jeff Wintgens, hoofd van het Bureau Onderwijs van de faculteit, maakt dit aanzienlijke aantal een officiële sollicitatieprocedure volstrekt onmogelijk. Men kent daarom een open inschrijvingsprocedure, waarbij als enige criteria deelname en positieve afsluiting van het te begeleiden blok gelden. Ook enig enthousiasme wordt toegejuicht. Bij eventuele overschrijving van het aantal benodigde tutores, genieten derdejaars de voorkeur boven tweedejaars. Een praktische tutor-training van één dag is verplicht gesteld. De tutor-in-spé moet daar onder andere verwoorden waarom juist hij of zij een goede tutor zal zijn. Ook worden er onderwijsgroepen nagespeeld, video-opnamen van groepen bekeken en mogelijke problematische situaties besproken: wat te doen als iemand te laat de onderwijskamer binnenstormt, zijn tas op tafel smijt en vraagt: "Waar zijn we gebleven?" En hoe benader je zwijgers, die trouw de onderwijs-groep bezoeken, maar nooit hun mond open doen?

De student is tutor van één groep en men gaat er vanuit, dat die taakinvulling ongeveer zes uur per week kost. Voor de student gaat het om een aardige bijverdienste. De honorering per jaargroep loopt op en een derdejaars verdient bij Gezondheidswetenschappen 450 gulden per blok, f12, 50 per uur. Dat is overigens al een stuk minder dan vorig jaar. Ook afgestudeerde studenten, die nog geen vaste baan gevonden hebben, kunnen zich als tutor laten inschrijven. Zij heten onderwijs-assistenten en verdienen dan ook wat meer dan studenten, namelijk twintig gulden per uur.

Student-assistent
Bij de Economische en de Juridische faculteit heeft men veel minder

Hoe ziet de tutor er vandaag de dag uit? (foto Franco Gori)

student-tutores, respectievelijk vijftientig en zes. Men heeft daar ook voor een andere opzet gekozen, want de studenten zijn onafhankelijk van de blokperiodes in dienst als student-assistent. Jos Moust is belast met de opleiding van de tutores bij Rechtsgeleerdheid. Hij vergelijkt de selectie van de student-tutores met een officiële sollicitatieprocedure: "Als de studenten eenmaal zijn aangenomen krijgen ze nog een tweedaagse tutor-training en lopen ze een blok mee met een ervaren tutor. Het is de bedoeling dat de gang van zaken in de onderwijsgroep na afloop samen wordt doorgesproken. Zelf zit ik ook regelmatig als observator bij een onderwijsgroep."

Een student-tutor bij Economie wordt bij een van de vakgroepen ingedeeld. Cees Langerak, hoofd Bureau Onderwijs van de faculteit: "De achterliggende gedachte is dat studenten op deze manier het idee van een thuisbasis hebben waar ze met vragen terecht kunt. En de vakgroep kan een student ter verantwoording roepen als het niet goed gaat."

In theorie krijgt iedere student-tutor een persoonlijke begeleider, maar vaak blijkt die begeleider feitelijk onbekend te zijn. De tijdsbelasting van een economiestudent is omvangrijker dan die van zijn collega's aan de andere faculteiten. Een aanstelling als student-assistent geldt voor tenminstenste een half jaar en in die periode is men steeds tutor van twee onderwijsgroepen.

Toegevoegde docenten

Er werd nog een fenomeen in het leven geroepen om de onderwijslast van stafmedewerkers te verlichten: de toegevoegde docenten. Momenteel heeft de Economische faculteit er negen en de Juridische zeven. Het gaat om afgestudeerden die zich een jaar lang alleen maar met het geven van onderwijs bezighouden. Dat beperkt zich niet tot het tutorschap, ook het verzorgen van praktica en het nakijken van toetsen behoren tot de werkzaamheden van de toegevoegde docent. In principe maken niet alleen afgestudeerden uit Maastricht een kans op zo'n aanstelling. Toch is er aan de Juridische faculteit maar één toegevoegd docente, Brigitte Lhoest, die haar bul niet in Maastricht behaalde. Wel had zij vooraf al kennis gemaakt met het Maastrichtse systeem en had daarom enige notie van het verschijnsel tutor.

Brigitte Lhoest: "Nadat ik in Utrecht mijn studie rechten gedaan heb, volgde ik een jaar de post-doctorale opleiding Recht en Linguïstiek in Maastricht. Stom toevallig zag ik een miniscuul papiertje op het prikbord hangen waarop stond dat je toegevoegd docent kon worden. Er stond niet eens bij waar je moest solliciteren. Ik dacht dat ik als buitenstaander niet eens in aanmerking zou komen. Dat klopt dus niet helemaal, maar ik geloof toch dat Maastrichtse studenten voorrang hebben. De faculteit zoekt mensen die met redelijke punten zijn afgestudeerd, die enige onderwijservaring hebben en die zich in grote lijnen kunnen vinden in het Maastrichtse onderwijssysteem."

Ook de toegevoegde docenten worden ondergebracht bij een vakgroep. Met de kennis en middelen die binnen zo'n vakgroep aanwezig zijn mag zelfs wetenschappelijk onderzoek gedaan worden, maar dat gebeurt dan op vrijwillige basis en uitsluitend als daar voldoende tijd voor over blijft. Er wordt dus niet speciaal tijd voor vrijgemaakt, en in de praktijk blijkt die resterende tijd nogal krap te zijn.

Brigitte Lhoest: "Dit blok ben ik twintig uur tutor en aan voorbereiding ben ik ook nog eens achttien uur kwijt. Veel tijd voor onderzoek blijft er dus niet over. Ik gebruik dit jaar dan ook om wat werkervaring op te doen en de kans lijkt me groot dat ik in die periode een andere baan vindt."

Een aanstelling als toegevoegd docent vormt volgens Jos Moust overigens helemaal geen garantie om daarna een andere aanstelling binnen deze universiteit te krijgen. Hij geeft steeds het advies om naar een baan elders uit te zien.

Assistenten in Opleiding

Alle faculteiten zetten assistenten-in-opleiding (aio's) in als tutor. Uit een recent onderzoek van de Maastrichtse aio-vereniging (AVRL), blijkt echter dat er nogal wat verschillen zijn in de onderwijsbelasting per faculteit. Voor de juridische aio's is die het grootst. Zij blijken ruim dertig procent van hun tijd te besteden aan het geven van onderwijs. Het zijn, hoe kan het ook anders, de medische aio's die de minste tijd kwijt zijn. Gemiddeld besteden zij zes procent aan het geven van onderwijs. Daarbij moet

aangetekend worden dat op lang niet alle medische aio's een beroep wordt gedaan.

Het protest van de aio's van de juridische faculteit klinkt inmiddels steeds luider. De zware onderwijsbelasting zal zich wreken in de kwaliteit van hun proefschriften, zo vrezzen ze. En uiteindelijk wordt een aio daárop beoordeeld en niet op zijn prestaties als docent. De motivatie van zo'n aio om onderwijs te geven is dan ook niet altijd optimaal. René Kleykers is aio bij de Juridische faculteit. Hij vindt het geen probleem om in het onderwijs ingeschakeld te worden, maar dan wel met mate:

"In je eerste aio-jaar heb je een cursorsch gedeelte, waarin je zelf les krijgt en dus maar beperkt inzetbaar bent. In het tweede jaar ben je echter in principe het hele jaar beschikbaar. In de rechtspositieregeling aio's staat nergens dat wij onderwijs moeten geven. Doen we het wel, dan geldt een maximum van vijftientig procent. Op deze manier kom je niet aan goed onderzoek toe, want dat doe je niet in een uurtje tussendoor. Het is nu gewoon zo dat je je eigen onderzoek wel kunt vergeten in de periode dat je in het onderwijs bent ingeschakeld."

De aio-commissie -onderdeel van de wetenschapcommissie- vindt dat de onderwijslast van de aio's moet worden teruggebracht tot vijftien procent, om de kwaliteit van de proefschriften niet in gevaar te brengen. Maar als dit advies wordt opgevolgd, betekent dat automatisch dat de onderwijslast voor medewerkers nog verder stijgt.

Tutorloos

Dé oplossing voor alle geschetste problemen zouden tutorloze onderwijsgroepen kunnen zijn. Maar het is de vraag of een dergelijke constructie nog strookt met de opzet van het Maastrichtse onderwijssysteem. Inmiddels is met de variant wel al geëxperimenteerd in onderwijsgroepen van derdejaars studenten gezondheidswetenschappen. Irma Kokx, onderwijspsycholoog bij de vakgroep O&O, vindt de term 'tutorloze onderwijsgroep' niet juist:

"Het was een experiment waarbij onderwijsgroepen met verminderde begeleiding functioneerden. Er was wel degelijk een inhoudsdeskundige op afroep beschikbaar. Wij vinden dat derdejaars studenten zelf-

standig kunnen werken en geen tutor als procesbewaker nodig hebben. Zij hebben juist veel meer aan inhoudsdeskundige begeleiding."

Gerard Seyts, was één van de studenten bij Bewegingswetenschappen, die in het experiment rolde en erg tevreden is hij niet:

"De bijeenkomsten waren inproductief. We kregen pas achteraf te horen hoe we iets hadden moeten aanpakken. Onze begeleider, Frans Verstappen, viel op onregelmatige tijden binnen om naar onze vragen te luisteren. Het kwam er vaak op neer dat hij de antwoorden niet kon geven en dat de hele discussie opnieuw werd gevoerd. Ik vond het bijzonder storend dat er geen tutor was."

Frans Verstappen, docent bij de vakgroep Bewegingswetenschappen, was zelf ook niet gelukkig met de gang van zaken tijdens het experiment: "Organisatorisch was het een puinhoop. Dat kwam vooral omdat de voorbereidingstijd erg kort was. Pas één week van tevoren kregen we te horen wat de bedoeling was. Er was volgens mij ook niet bekeken of de inhoud van het blok geschikt was voor een dergelijk experiment."

Toch is het volgens hem mogelijk dat derde- en vierdejaars 'tutorloze' onderwijsgroepen hebben:

"Theoretisch ligt dat helemaal in de lijn van de Maastrichtse filosofie met haar zelfwerkzaamheid. Het is alleen de vraag of dat in de praktijk uitvoerbaar is. De ideale samenstelling van een onderwijsgroep wordt bijna nooit bereikt. Studenten hebben een verschillende vooropleiding of verschillende attitudes of het klikt gewoon niet binnen de groep. Daardoor functioneert de groep nooit optimaal. Dat zie je zelfs bij onderwijsgroepen met tutor gebeuren."

Het is nog onduidelijk om het experiment voortgezet wordt. Dat hangt af van de evaluatie van het eerste 'tutorloze' blok. Volgens Irma Kokx laten de eerste gegevens zien dat er tussen groepen met een tutor en groepen met "een verminderde begeleiding" waarschijnlijk geen grote verschillen zijn in bloktoetsresultaten én ervaringen van studenten".

Marc Bonten
Gert van Vliet

Universiteit

Algemeen

Intreerede prof.dr. M. van den Hout

Dr. Marcel van den Hout, hoogleraar Geestelijke Gezondheidskunde, heeft op 28 oktober zijn intrede "Geestelijke Gezondheidskunde. Notities," uitgesproken. Van den Hout betoogt dat de term "geestelijke gezondheidskunde" misleidend kan zijn. Om principiële redenen is het onmogelijk vast te stellen welk gedrag "geestelijk gezond" is. Het vak gaat veel meer over geestelijke ongezondheid. Geestelijke Gezondheidskunde draagt niet bij aan de volksgezondheid door het direct bevorderen van "geestelijke gezondheid", doch door begrijpelijk en behandelbaar maken van psychopathologie. Geestelijke Gezondheidskunde is een voorbeeld van een veldwetenschap: het ordenend principe is niet een of andere vakdiscipline maar een probleemveld. In dit opzicht lijkt Geestelijke Gezondheidskunde op bv. bedrijfskunde of onderwijskunde. Geestelijke Gezondheidskunde verhoudt zich tot bv. (klinische) psychologie zoals

bedrijfskunde zich verhoudt tot (bedrijfs)economie.

Promotie drs. F. van der Horst

Drs. Frans van der Horst (Huisarts-geeneeskunde) heeft op donderdag 3 november zijn proefschrift "Gezondheid en niet werken" verdedigd. Promotors waren prof.dr. H. Philipsen en prof.dr. C. de Geus. Blijvende werkloosheid leidt op den duur niet tot een slechtere lichamelijke gezondheid. Wel blijken langdurig werklozen een iets slechtere gezondheid te hebben dan kortdurig werklozen: dit is het gevolg van een selectie-effect: ongezondere werklozen hebben minder kans opnieuw werk te vinden dan gezonde werklozen. Werklozen die (opnieuw) werk vinden blijken tengevolge hiervan een iets betere gezondheid te rapporteren. Arbeidsongeschikten hebben een aanmerkelijk slechtere gezondheid dan werklozen, vervroegd gepensioneerden en werkenden. Tot deze conclusies komt Van der Horst in zijn proefschrift, waarin resultaten worden gepresenteerd van een onderzoek onder Nederlandse niet-werkende en werkende mannen van 21 tot 65 jaar. Hij heeft gezondheid en leefwijze van werklozen, arbeidsongeschikten, vervroegd gepensioneerden en werkenden met elkaar vergeleken. Het hoofddoel van dit onderzoek lag op de lichamelijke gezondheid.

RL-Agenda

04-11 Voorlichtingsdag Geneeskunde. Deb1.

04-11 Voorlichtingsdag Gezondheidswetenschappen. TS53.

04-11 t/m 02-12 Tentoonstelling Tango. Bonenfantencomplex. info: tel. 887226/7230.

05-11 Voorlichtingsdag Geneeskunde. Deb1.

05-11 Voorlichtingsdag Gezondheidswetenschappen. TS53.

08-11 Voordracht over Recent observations on the role of the sympathetic nervous system and cardiovascular responses to stress door J. Dimsdale, zaal 0126. Deb1, 13 uur, info: tel. 888151.

09-11 Start PHO-cursus Inleiding in verplegingswetenschappelijk onderzoek. info: tel. 887396.

09-11 Lezing door prof.dr. A. Westerveld (Rijswijk) over Isolatie van DNA herstel genen. collegezaal BMC, 12.30 uur, info: tel. 888621.

09-11 College FdAW Geschiedenis aan de Rive Gauche door Jeroen dekker. collegezaal, ZW4, 16.30 uur, info: tel. 888365.

09-11 Workshop gevoel & intuïtie door O. van Nieuwenhuijze, kamer 2000, TS53, 19.30 uur, info: tel. 621007 (F. v. Es).

10-11 Voordracht Emotionele problemen bij vrouwen vanuit cross-cultureel perspectief door A. Richters. Werkgroep Vrouwenstudies, kamer 012, Abt2, 15.30 uur, info: tel. 888767.

10-11 Inleiding in de homeopathie door de Vereniging ter bevordering van de Homeopathie. Filmzaal, TS53, 19.30 uur, info: tel. 621007 (F. v. Es).

10-11 Lezing De tango als cultuurverschijnsel door A. Sebastián, Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 887226/7230.

11-11 Themadag Neurochemie en veroudering. TS53, 10 uur, info: tel. 888798/430.

11-11 Congres Omgaan met stemmen horen, info: vakgroep Sociale Psychiatrie, Mecc, 10.30 uur, tel. 882235.

12-11 Voorlichtingsdag Rechtsgeleerdheid, ZW4.

12-11 Voorlichtingsdag Economie, TS53.

15-11 Inleiding in de Antroposofie door F. Wijnbergh, kamer 0126, Deb1, 13.30 uur, info: tel. 621007 (F. v. Es).

16-11 Colloquium over medische expertise door H. Boshuizen, Colloquiumruimte, AN60, 15.30 uur, info: tel. 888422.

17-11 Lezing Technische aspecten van de dans door W. Brave, Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 887226/7230.

17-11 Lezing Lezen en literatuur in de Sovjet-Unie door dr. A. Langeveld, HOV, Grote Gracht 82, 20 uur, info: tel. 435314.

18-11 Promotie L. Frederix, Visies op HBO en beroepspraktijk, promotores: prof.dr. W. Wijnen en prof.dr. A. Felling, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

18-11 Promotie P. Verhallen, Involvement of platelet cytoskeleton and plasma membrane in the expression of procoagulant activity, promotor: prof.dr. R. Zwaal, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de vrijdag daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet met een op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten

Per 1-11-88 is binnen de RL de Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten van kracht. Deze procedure maakt het studenten en medewerk(st)ers mogelijk beklag te doen over in de studie- of werksituatie door hem/haar als ongewenst beschouwde intimiteiten. Studenten en medewerk(st)ers kunnen daartoe naar een vertrouwenspersoon stappen die advies geeft en tracht tot een oplossing van de problemen te komen. Daarbij zal de privacy van alle betrokkenen in acht worden genomen. Lukt het niet tot een oplossing te komen dan kan men de Klachtencommissie Ongewenste Intimiteiten inschakelen. Deze commissie onderzoekt de klacht en komt tot een oordeel. Als de klacht gegrond is, wordt het oordeel ter kennis gebracht aan het College van Bestuur. Ook krijgt het CvB advies over te nemen maatregelen. In het uiterste geval kan het CvB studenten dan de toegang tot de universiteit ontzeggen en medewerk(st)ers straffen met berisping, overplaatsing of ontslag. Vertrouwenspersonen zijn:

- voor studenten: Heleen de Bruin (SZ), kamer 319A, Bou3, tel. 887345;
- voor medewerk(st)ers: Marty Wanders (PZ), kamer 120, Bou3, tel. 887178 en bij afwezigheid: Marijke Niemann (PZ), kamer 116B, Bou3, tel. 887182.

Degene die een klacht heeft wordt geadviseerd zich tot een vertrouwenspersoon te wenden. De volledige tekst van de klachtenprocedure is verkrijgbaar bij:

- de vertrouwenspersonen
- H. Manders (PZ), kamer 110A, Bou3, tel. 887190
- de bureau's Onderwijs
- de dienst Voorlichting, kamer 0010, Bou3, tel. 887172
- de secretariaten van alle werkeenheden binnen de RL.

FdR opent rechtspraktijk

De FdR start op 2 november een advocatenpraktijk, de Rechtspraktijk RL, om studenten in de gelegenheid te stellen ervaring op te doen. De Rechtspraktijk is gevestigd in de Lenculenstraat 30. Zie ook "Rechtsgeleerdheid-Onderwijs".

Gids Personele Zaken

De dienst Personele Zaken heeft een informatiegids gemaakt waarin de belangrijkste arbeidsvoorwaarden voor RL-medewerkers zijn vermeld. De informatiegids is bedoeld voor alle medewerkers en is toegezonden via het secretariaat van de vakgroep of dienst.

Prijs voor J. Somer

Jan Somer van de vakgroep Biofysica heeft tijdens het History of Medical Ultrasound Symposium, dat gehouden werd op 15 en 16 oktober in Washington DC, de Pioneer Award ontvangen voor zijn verdiensten op het gebied van ultrasound.

Aanmeldingen voorlichtingsdagen

Op vrijdag 28 oktober zijn er in totaal 3378 aanmeldingen voor de voorlichtingsdagen in de computer van de dienst Voorlichting verwerkt. Het totaal aantal aanmeldingen voor 4 en 5 november voor Geneeskunde is 642 en voor Gezondheidswetenschappen 1049. Voor de voorlichtingsdag van de andere faculteiten op 12 november is het totaal aantal aanmeldingen als volgt:

Rechtsgeleerdheid: 663
Economie: 1024.
Daarnaast heeft de dienst Voorlichting tot 28-10 in totaal 2347 verzoeken om schriftelijke informatie over een studie aan de RL ontvangen.

Verhuizing BTD

Bouwzaken en Technische Dienst is verhuisd naar de Tweebergerpoort 2. Het telefoonnummer van deze dienst is 255412.

Foto's INKOM

In de week van maandag 7 t/m vrijdag 11 november kunnen de foto's gemaakt tijdens de INKOM '88 bekeken en besteld worden. De foto's kosten f 1,- per stuk exclusief portokosten.

De foto's hangen tussen 12.00 en 13.00 uur in het Trefcentrum, TS53.

Agenda Koko

8-11: Kunst van de XXe eeuw. In afzonderlijke lezingen zal een kunstdocente steeds een facet van de hedendaagse kunst belichten. Andere data van lezingen zijn: 15, 22 en 29 november. Als afsluiting zal een museumbezoek op het programma staan. Kosten: paspartout f 10,-; enkele lezing f 2,50.
9-11: Zeskamp, eerste onderdeel.
10-11: Swingavond tot 04.00 uur.
11-11: Bertjesavond, alle bertjes stellen zich voor en zullen eerstejaars in de gelegenheid stellen om zich bij een bertje aan te sluiten.
Maandag t/m donderdag: mensa om 19.00 uur, opgeven vóór 16.00 uur.
Donderdag en vrijdag geopend tot 04.00 uur voor leden en hun introducees.
Koko, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Agenda Circumflex

Maandag 7-11 20.00 en 22.30 uur: video Raw (met Eddy Murphy).
Woensdag 9-11: Inauguratie Na-intro
Zaterdag 12 en zondag 13-11: Overdrachtsweekend en overlevingstoet.
Circumflex, Bernardusstraat 12, tel. 251088, tussen 12.30 en 13.30 uur.

Agenda Tafelstraat 13

Zondag 6-11 10.30 uur: viering in de Lutherse kerk aan de Hondstraat. Thema: autonomie en religie, voorganger: Geert van der Bom, m.m.v. zanggroep.
13.30 uur: ontvangst van studentenpastoraat Rotterdam. Wie mee wil ontvangen geve zich op bij Geert of Thecla, Tafelstraat 13, tel. 215651.
Maandag 7-11 20.00 uur: Leerhuis "Kennismaking met de joodse traditie" bespreekt F. Rosenzweig.
19.00 en 21.00 uur: droomgroepen.
Dinsdag 8-11 19.00 uur: beide lijfgroepen verzamelen in Tafelstraat 13 voor saunabezoek.
Woensdag 9-11: filosofiegroep Postmodernisme vervalt deze week.
Donderdag 10-11 17.45-19.45 uur: koor: mannenstemmen zijn erg welkom.

20.00 uur: toneelgroep o.l.v. Nynka Delcour (toneelacademie).

Informatie-avond over armoede

Woensdag 9-11 is er een informatie-avond over armoede en armoedebestrijding in Europa en elders, georganiseerd door de Vierde-Wereld-Beweging. Aanvang: 19.30 uur in de Filmzaal, TS53. Info: Liesbeth Hilderink, tel. 430846.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Bureau Buitenland ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- De Amsterdamse School for Executive Development in International Relations van de UvA organiseert in de periode aug. 89-mei 90 post-doctorale cursussen op het terrein van recht, economie, politieke wetenschappen, B.v.: international economic relations, international law, European community law, European community economics.
- Werkgroep Gezondheidszorg Rama. In Maastricht is een werkgroep opgericht met als doel: meer bekendheid geven aan de ontwikkelingen op het gebied van de basis-gezondheidszorg in Nicaragua en in het bijzonder Rama, een klein stadje in het oosten van het land (waarmee Maastricht een stedenband heeft). Ook steunt de groep kleine projecten op het terrein van de basisgezondheidszorg. In de Werkgroep Gezondheidszorg Rama/ISMR, p/a CVOS, Cortenstraat 6211 HT Maastricht.
- Publicatiebijdragen. Jaarlijks besteedt NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) een deel van de beschikbare gelden voor financiële steun bij de publicatie van zeer belangrijke wetenschappelijke boeken, waaronder ook proefschriften. Bijdragen kunnen worden gevraagd voor hetzij de vertaalkosten, hetzij de drukkosten. Een bijdrage kan slechts worden verleend indien vaststaat dat geen uitgever of andere instantie gevonden kan worden die bereid is het gehele risico van publicatie te dragen. Een aanvraag wordt niet behandeld indien op het tijdstip dat de auteur zich voor ondersteuning tot NWO wendt, reeds een vertaal- of drukopdracht is gegeven. Indien aan NWO subsidie voor drukkosten van een publicatie wordt gevraagd, zal uitgegaan moeten worden van de goedkopere vermenigvuldigingsmethoden.

Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij Bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311. Han Aarts en Henk van Witteloostuyn.

Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Studie-infotheek

De studie-infotheek is geopend op maandag t/m vrijdag van 13.30-16.00 uur, kamer 310B, Bou3. Bij de studie-infotheek ligt informatie inzage over studiemogelijkheden binnen het Hoger Onderwijs in Nederland. Ook liggen er vacaturelijsten, inzage en is algemene informatie aanwezig over specialiseren, kortlopende cursussen, ontwikkelingen binnen het Hoger Onderwijs etc. Ter inzage ligt het tweede nummer van het blad "Geknipt voor jou", knipselvacaturekrant, uitgegeven door dienst SZ t.b.v. studenten. Dit blad verschijnt eens in de 2 à 3 weken. De meest recente aanwinsten van Studie-Infotheek:

- informatie over een cursus "Omgaan met je studie, je omgeving, je leven" van de Vrije Hogeschool
- informatie van de Webster Universiteit Leiden
- informatie inzake International MBA Program 1989-1991, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Ook aanwezig zijn formulieren t.b.v. auditorenregeling, alsmede informatie omtrent de regeling die hiertoe door RL is getroffen.

Geschiedenis aan de Rive Gauche

Het derde college in de serie Geschiedenis

nis aan de Rive Gauche wordt op 9 november gegeven door Jeroen Dekker. Dit college wordt gehouden in de collegezaal, Zwingelput 4. Info: tel. 888365/389.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacatuernummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van RL of AZM.

Interne vacature 117

Bij de vakgroep Klinische Psychiatrie wordt een **STUDENT-ASSISTENT M/V** gevraagd. De omvang van de aanstelling is één dagdeel voor de duur van één jaar. De werkzaamheden bestaan uit:
- het uitvoeren van literatuuronderzoek op het gebied van Anxiety Disorders
- het op peil brengen en bijhouden van het literatuur-bestand op het gebied van Anxiety Disorders
- het uitvoeren van voorkomende onderzoeksondersteunende werkzaamheden, zoals data-invoer en -verwerking.
De werkzaamheden zullen grotendeels worden uitgevoerd op het PMS Vijverdal.

Inlichtingen: E. Griez en/of drs. J. Zandbergen, tel. 633444, tst. 2007.

Congressen

Voordracht prof. J. Dimsdale

Op dinsdag 8-11 om 13.00 uur wordt in zaal 0126, Deb1, door J. Dimsdale een voordracht gehouden over: Recent observations on the role of the sympathetic nervous system and cardiovascular responses to stress. Prof. Dimsdale is als psychiater verbonden aan de University of California, San Diego. Hij is aan deze universiteit directeur van het programma over liaison psychiatrie en behavioral medicine. Hij verzorgt voor de New England Journal of Medicine de editorials op deze vakgebieden.

Voordracht Vrouwenstudies

Op 10 november organiseert de werkgroep Vrouwenstudies een voordracht over Emotionele problemen bij vrouwen vanuit cross-cultureel perspectief. Deze voordracht wordt gegeven door A. Richters in kamer 012, Abt2 om 15.30 uur. Bij deze voordracht hoort een artikel dat op te vragen is bij Wies Weyts, tel. 887324.

Sport

Hockey

Vanaf 14 november start een introductie cursus hockey op maandag van 19.30-20.30 uur op de velden van de Maastrichtse Hockey Club o.l.v. R. Boersma. Deze cursus is bedoeld voor iedereen die de basiselementen van het hockey spel wil leren. Cursusfolder is verkrijgbaar bij bureau LV&S waar ook ingeschreven kan worden. Deelname is gratis, sportkaart verplicht.

Looptraining

Vanaf maandag 31-10 start de looptraining o.l.v. Ronald Hillege weer vanaf sportpark Jekerdal (kleedkamer B4) van 17.30-18.30 uur.

Mini-traitthon '88

De officiële uitslag van de op 21-10 gehouden RL mini-triatlon, na 750 m zwemmen, 36 km fietsen en 8,4 km lopen is:
heren: 1. Arno Rademaker 1:52:33, 2. Jean Plus 2:06:08, 3. Tom Lenaers 2:11:44.
dames: 1. Geraldine Lensink 2:41:13, 2.

Dianne van de Ven 3:01:19. De totale uitslagenlijst is verkrijgbaar bij bureau LV&S.

Cursus weerbaarheid

Bureau LV&S organiseert i.s.m. de opleiding voor Toerisme een cursus "mentale en fysieke weerbaarheid" o.l.v. Thijs Besjes. Deze cursus is voor mannen en vrouwen en wordt gehouden op de donderdagavonden 16.30-18.00 uur in de gymzaal Pres. Rooseveltlaan. Start 17-11. Deze cursus bestaat uit 10 lessen en is gratis. Cursusfolder is verkrijgbaar bij bureau LV&S waar ook ingeschreven kan worden. Sportkaart verplicht.

Schermen

Voor gevorderde schermers is het mogelijk een extra cursus te volgen vanaf 31-10 op maandag van 17.30-19.00 uur in sportzaal Vijverdal. Deze cursus wordt georganiseerd door schermvereniging La Rapière. Deelname is gratis, sportkaart verplicht.

Geneeskunde

Algemeen

Oproep obp-zetel

In het bestuur van de FdG is de o.b.p.-zetel tussentijds vacant gekomen. De Vertrouwenscommissie van de Faculteitsraad roept gegadigden op voor het obp-lidmaatschap van het bestuur en verzoekt tevens attent te worden gemaakt op namen van geschikte kandidaten.

Correspondentie (vertrouwelijk) richten aan H. v.d. Voort, secr. van de Vertrou-

wenscommissie bureau FdG, TS53, tel. 888293.

Onderwijs

Blokcursus Medische Informatica

In de weken van 12 t/m 16 december en van 9 t/m 13 januari worden er weer blokcursussen Medische Informatica voor 4e, 5e en 6e jaars studenten Geneeskunde gehouden.

Via voordrachten, demonstraties en practica zullen o.a. de volgende onderwerpen aan de orde komen: programmeren in Mumps, huisarts-informatie-/onderzoeks-systeem, ziekenhuis-informatie-systeem, computer-anamnese, computer-ondersteund-onderwijs, medische databases en datacommunicatie, regel van Bayes en ROC-curves bij differentiaal diagnostiek, ontwerpen van beslissingsbomen bij diff. diagn., expertsystemen voor diff. diagn., signaal-analyse van het ECG.

Plaats: gebouw Annalaan 60. Cursus gaat door bij minimaal 20 deelnemers. Inschrijven bij secretariaat Med. Inf., tel. 888422.

Keuzeblok Medische Informatica

Bij de evaluatie van blokcursussen MI is gebleken dat een deel der cursisten behoefte had aan vervolgonderwijs waarin uitgebreider en diepgaander op de behandelde stof kan worden ingegaan. Om daar mogelijkheden voor te scheppen wordt bij voldoende belangstelling (min. 8 studenten) een keuzeblok Medische Informatica van 6 weken aangeboden in de periode 29 mei t/m 7 juli. Naast een uitgebreidere behandeling van de hierboven genoemde onderwerpen zal daarop aandacht gegeven worden aan o.a.:

(Advertentie)

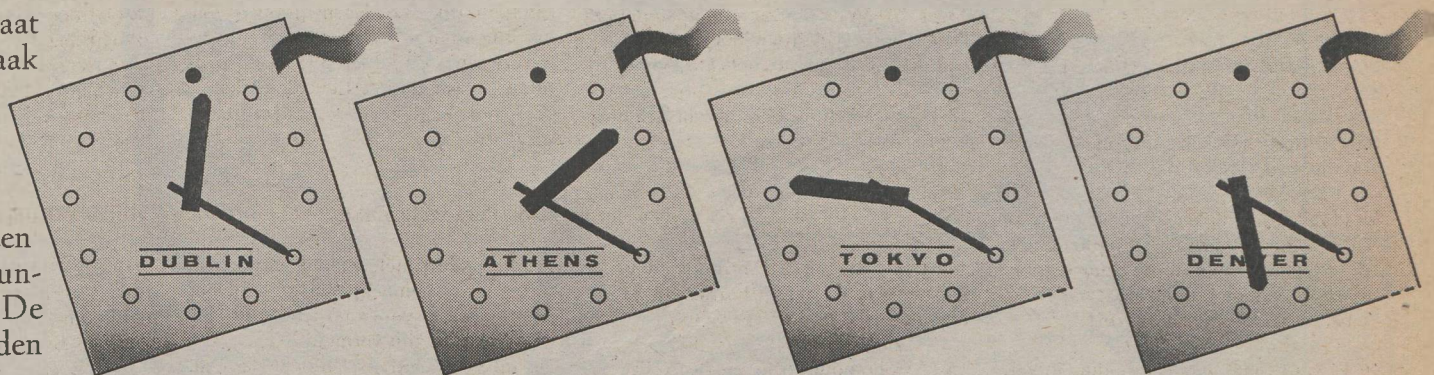
Afgestudeerd? Krijg dan bij ons 'n internationale kijk op de accountantspraktijk.

Als afgestudeerd bedrijfseconoom staat de wereld voor u open. Figuurlijk maar vaak ook letterlijk. Vele multinationale ondernemingen bieden u een carrière met internationale perspectieven aan.

In de accountancy maakt Price Waterhouse Nederland deel uit van een wereldomvattende organisatie van accountants, organisatie- en belastingadviseurs. De ruim 400 vestigingen in meer dan 100 landen bewijzen de kracht van deze samenwerking.

Als u een werkring bij Price Waterhouse aanvaardt, ontmoet u niet alleen Nederlanders. Ook buitenlanders worden uw collega's binnen het kader van uitwisselingsprogramma's. Zo'n stage behoort in een later stadium ook voor u tot de reële mogelijkheden.

Voor uw loopbaan en carrièreplanning zijn deze veelzijdige contacten uiteraard van groot belang. In samenhang met uw postdoctorale studie voor registeraccountant doet u een schat aan vakkennis en ervaring op.

Onze internationale opstelling maakt u onder meer vertrouwd met de controlebeginselen en -verslaggevingsnormen in diverse landen.

Natuurlijk stellen wij u tevens in de gelegenheid om uw studie succesvol af te ronden. Er zijn goede regelingen om colleges en lessen te volgen en tentamens en examens af te leggen.

Uw honorering behoort tot de beste op ons vakgebied. Dat geldt eveneens voor het aanvangssalaris. Daarnaast zijn er aantrekkelijke secundaire voorzieningen zoals auto- en studievergoedingen.

Ambieert u een werkring bij Price Waterhouse? Neemt u dan contact op met Ester Daniëls, Koninginnegracht 8, 2514 AA 's-Gravenhage. Telefoon (070) 108 308.

Price Waterhouse in Nederland maakt deel uit van de wereldwijde Price Waterhouse organisatie van accountants, belastingadviseurs en management consultants, met kantoren in meer dan 100 landen.

Price Waterhouse Nederland
ACCOUNTANTS

Koninginnegracht 8, 2514 AA Den Haag. Tesselschadestraat 18-22, 1054 ET Amsterdam. Mr H.F. de Boerlaan 64, 7411 AK Deventer. Schouwburgplein 30-34, 3012 CL Rotterdam.

het opstellen van algoritmes en programmeren, het ontwerpen van een database en het aanmaken van rapporten op grond van gegevens in een database, tekstverwerking, electronic mail, besluitvormingsondersteunende systemen en beeldverwerking. Daarbij komt o.m. aan de orde het werken onder MSDOS en het gebruik van hulpmiddelen als Wordperfect, DBase III, Advisor II, SAS en Harvard Graphics. Inlichtingen: seer. MI, tel. 888422.

Activiteiten Protagoras

Naast de lezingen die de vorige week in Bulletin aangekondigd werden, organiseert Protagoras nog twee lezingen: 15-11: Inleiding in Antroposofie door Frank Wijnbergh, arts. Tijd: 13.30 uur, plaats: Debl, kamer 0126. 12-12: Lezing Neuro-orthopedie door Yvo van Orshoven, arts. Tijd: 19.30 uur, plaats: TS53, Aula. In januari start de cursus antroposofie. Na elke lezing bestaat de mogelijkheid om daarvoor in te schrijven. Info: tel. 621007, F. van Es.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Medewerking studenten gevraagd

Gevraagd: eerstejaars studenten GW om mee te doen aan een onderzoek naar de lichamelijke respons op ervaringen in het dagelijks leven. Gedurende zes dagen wordt een horloge gedragen. Dit horloge piept 10 keer per dag, waarna de proefpersoon een korte vragenlijst invult en m.b.v. een tandartsvatje een speekselmonster neemt. Na deelname ontvangt men een kleine vergoeding. Bel voor een afspraak voor de informatiebijeenkomst tel. 882234, vakgroep Sociale Psychiatrie, kamer 1108, Debl.

Agora-nieuws

- Agora-leden dienen bij activiteiten van de studievereniging hun lidmaatschap aan te tonen. Dit kan door middel van de door de studievereniging uitgereikte stickers. Deze zijn op de woensdagen 9, 16 en 23 november tussen 15.00 en 16.00 uur te verkrijgen in de Agorakamer, TS53 (rechts van de ingang; kamer van NSEM).
- Op woensdag 19-10 heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden bij Agora. Het gehele bestuur is afgetreden en heeft plaatsgemaakt voor een nieuw. Op het publicatiebord van Agora (Kapoenstraat) hangt een lijst met de nieuwe bestuursindeling.

Agora organiseert op donderdag 10-11 een borrel voor iedereen. Het nieuwe bestuur wordt er voorgesteld. De borrel is van 17.00 tot 19.00 uur en wordt gehouden bij Rumrunners. Kosten: f 1,50 bier en fris, f 2,50 wijn.

Onderwijs

Herkansing SPSS voor 3e jrs.

Op woensdag 2 november vind er een responsiecollege SPSS plaats voor huidige 3e jaars studenten: 11.00-13.00 uur in de Filmzaal, TS53. De herkansingstoets SPSS wordt gehouden op 17 november 9.00-11.00 uur in de kantine, TS53.

Inhaaltraining blok 1.1

Studenten die een of twee bijeenkomsten van de training "Leiden van een groepsgesprek" in blok 1.1 hebben gemist, kunnen deze inhalen op:
- 1e bijeenkomst: dinsdag 29 november 9.00-12.00 uur, Skillslab
- 2e bijeenkomst: donderdag 1 december 9.00-12.00 uur, Skillslab. Aanmelden vóór 21 november bij Anette Staps, secretariaat Skillslab-GW, tel. 882300.

Inhaaltraining blok 1.2

Studenten die een of twee bijeenkomsten van de training "Observeren" in

blok 1.2 hebben gemist, kunnen deze inhalen op:
- 1e bijeenkomst: dinsdag 6 december 9.00-12.00 uur, Skillslab
- 2e bijeenkomst: donderdag 8 december 9.00-12.00 uur, Skillslab. Aanmelden vóór 29 november bij Anette Staps, Skillslab-GW, tel. 882300.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Het onderwijs in de Rechtspraktijk RL

De Rechtspraktijk is een advocatenpraktijk binnen de RL die op 2 november van start gaat. Tot nu toe kon de student alleen maar tijdens een stage op een advocatenkantoor meekijken over de schouder van een advocaat. In de Rechtspraktijk is het andersom. De advocaat kijkt mee over de schouder van de student. De praktijk bestaat uit twee advocaten die studenten begeleiden bij het zelfstandig verlenen van rechtshulp. Het is de bedoeling dat studenten, onder verantwoordelijkheid en begeleiding van de advocaten, zoveel mogelijk zelf de rechtshulp verlenen. Dit betekent dat studenten na een inwerkperiode, te beoordelen door de advocaten, zelf gesprekken met cliënten voeren, zelf adviezen uitbrengen en opstellen, zelf het woord voeren op zittingen, etc. Studenten die de basisopleiding voltooid hebben kunnen in de Rechtspraktijk werken. Vereisten:

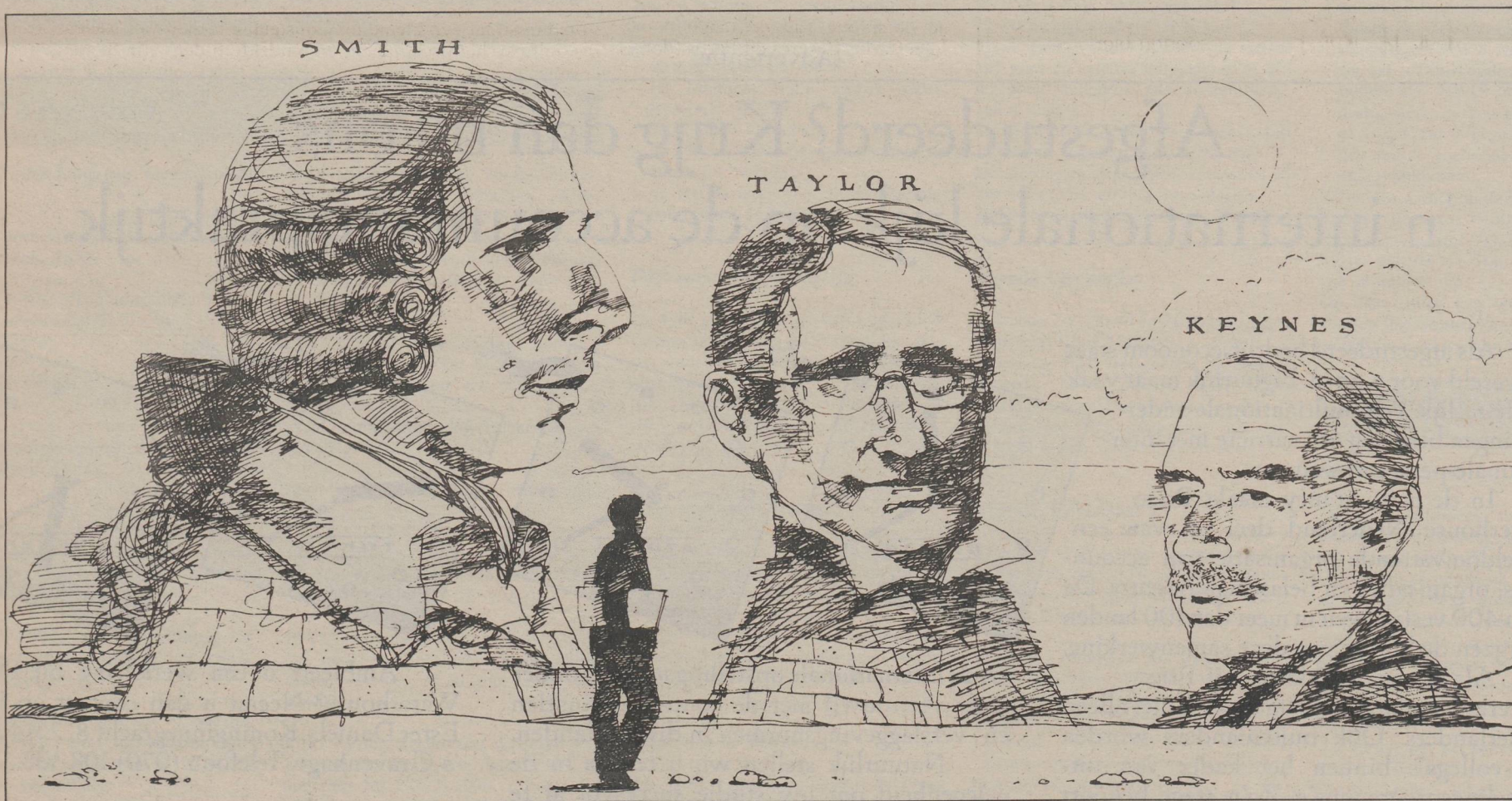
- het Prakticum gespreksvaardigheden doorlopen hebben
- volstreekte vertrouwelijkheid
- verplichte aanwezigheid op werkdagen.
In het 4e jaar kan men kiezen voor twee vormen van werken:
- full-time (40 uur per week) gedurende een blokperiode van 8 weken
- verspreid over een langere periode waarbij de tijdsinvestering in totaal gelijk is aan 8 weken full-time werken.
Er worden max. 12 studenten per blok toegelaten.
Het werken binnen de Rechtspraktijk wordt gelijkgesteld met een onderwijsblok.
Studenten worden aangeraden de brochure die over de Rechtspraktijk RL is verschenen, eerst door te lezen. Deze is te verkrijgen bij Bureau Onderwijs. Informatie: Taru Spronken, kamer 2201-a, Bou3, tel. 887290.

Economie

Algemeen

Hades-excursie

Hades organiseert i.s.m. de Stichting Jurist en Bedrijf een excursie naar de Amro-bank in Maastricht. Doel van de excursie is de economie- en rechtenstudenten kennis te laten maken met de Amro-organisatie en te informeren over loopbaanplanning in het bankwezen. Datum: 30 november 14.00 uur. 2e, 3e en 4e jaars economiestudenten kunnen zich opgeven van 8 t/m 11-11 tussen 13.00 en 13.30 uur in de Hadeskamer.

WIE VERSTANDIG IS, LUISTERT NU OOK EVEN NAAR EEN ANDER.

Mogen we u een paar minuten storen. Laat u even de grote mannen met rust en richt uw aandacht een moment op Coopers & Lybrand. Eveneens belangrijke namen waar u mogelijk nog iets van kunt leren. Nu al.

Want alhoewel we beseffen, dat de eindstreep mogelijk nog een paar jaar verwijderd ligt, kan een kennismaking met C&L al een eerste stap in uw accountancy loopbaan betekenen. Maar allereerst een introductie:

Coopers & Lybrand Nederland vormt een belangrijk onderdeel van de wereldwijde organisatie Coopers & Lybrand (International). Met vestigingen in Amsterdam, Eindhoven en Rotterdam. Aldaar is ons er alles aan gelegen, aspirant-accountants vanaf de start te begeleiden en een stevige opleiding te geven. Wij geloven in de filosofie, dat een solide onderbouw noodzakelijk is om onze gevarieerde cliëntenkring optimaal te

bedienen. Bovendien schept een dergelijke basis de beste mogelijkheden om binnen een organisatie vooruit te komen. Wie goed is gaat snel bij C&L. Zonder te soleren overigens, want wij beschouwen samenwerking, of zo u wilt, teamwork als een groot goed. Rest ons nog te zeggen dat er voor uitblinkers met internationale aspiraties kansen liggen.

C&L zoekt reeds nu contact met studenten bedrijfs-economie, NIVRA tot algemeen deel of HEAO-RA. Wij geloven, dat mensen er wijs aan doen zich in een vroeg stadium op de toekomst te oriënteren.

Coopers & Lybrand Nederland
Accountants
Amsterdam - Eindhoven - Rotterdam

Ik wil meer weten over Coopers & Lybrand. Stuur mij daarom de:

- ☐ Gedrukte bedrijfsbrochure
☐ Diskette IBM PC compatible

☐ Audio-cassette

Naam :

Adres :

Postcode :

Woonplaats:

Telefoon :

Leeftijd:

Studierichting:

☐ HEAO-RA

☐ Bedrijfs-economie

☐ Postdoc. accountancy

☐ NIVRA (tot alg.deel)

☐ Overig, t.w.

Afstudeerjaar: ☐ 1988 ☐ 1989 ☐ na 1989

Coopers & Lybrand Nederland t.a.v. mevrouw A.G. van der Goes, Antwoordnummer 3037, 3000 WB ROTTERDAM.

dieping van het museum de tentoonstelling "Het Postmoderne aan kinderen verklaard".

Auditie studenten kamerkoor

Het Nederlands studenten kamerkoor houdt vrijdag 11 november audities voor zangers en zangeressen, die aan de jaarlijkse tournee willen deelnemen. De auditie is tussen 20 en 22 uur in de muziekschool, Maartenspoort 2 in Maastricht. Op het programma staan dit jaar werken van Britten, Werle, Stockhausen, Barlow en Musgrave. Bovendien zal muziek voor koor en electronica op het repertoire worden gezet: een werk van Badings en een opdrachtstuk van Ton Bruynel, geschreven voor het vijftienjarig bestaan van het kamerkoor. Na een korte, intensieve repetitieperiode van enkele weekends en een week in januari en februari, volgen acht concerten in verschillende Nederlandse studentensteden. Dirigent van het koor is Cees Rotteveel, ook dirigent van het Hollands vocaal ensemble. De deelname-kosten bedragen 225 gulden. Hierin zijn de reis- en verblijfkosten van het tournee inbegrepen. Inlichtingen en aanmeldingen bij Hans Noyens, tel. 013-436814.

Tango

Studium Generale. Tangoschool Maastricht en cultureel centrum organiseren in november een programma over de tango, een "in muziek gevat verdriet". Centraal staat de tango als dans en zijn historische, sociologische en geografische achtergronden. Er zijn vijf lezingen, onder andere over de techniek van de dans door Wouter Brave en de oorsprong van de tango door Juan Carlos Cáceres uit Parijs (donderdag 17 en vrijdag 25 november). In de universiteitsbibliotheek (Bonrefantencomplex) is tot en met vrijdag 2 december een tentoonstelling van tekeningen van Hermenegildo Sabat uit Buenos Aires en foto's van Mario Pignata Monti uit Parijs. In het filmhuis Lumière aan de Boogaardenstraat is een filmprogramma. Van 10 tot en met 13 november draait La historia oficial van de Argentijn Luis Puenzo. De film speelt in Argentinië tijdens de dictatuur van Jorge Videla. Een nogal naïeve leraar wordt zich allengs meer bewust van de gruweldaden die zich in het verborgene afspelen. Van 17 tot en met 20 november is El tango es una historia van Humberto Rios, een naar Mexico uitgeweken Argentijn, met muziek van onder an-

Kunst en psychiatrie

Vanaf 10 november zijn er in Heerlen op verschillende plaatsen fascinerende exposities te zien. Ze zijn opgesteld rondom het thema 'Kunst en psychiatrie'. Over dit onderwerp wordt op 10, 11 en 12 november in de stadsschouwburg in Heerlen een congres gehouden, georganiseerd door het psychiatrisch gezondheidscentrum Welterhof en de Nederlands-Duitse vereniging voor volksgezondheid. Het congres is in eerste instantie bedoeld voor iedereen die op de een of andere manier te maken heeft met kunst als psychiatrische uiting. Psychiaters, creatief-therapeuten, (ex-)patiënten, kunstenaars die werken met patiënten of zelf patiënt zijn geweest. Het congresprogramma bestaat uit workshops en lezingen van deskundigen uit de wereld van kunst en psychiatrie. Daaromheen zijn een aantal culturele activiteiten georganiseerd, die toegankelijk zijn voor iedereen. Ze zijn de moeite van een reisje naar Heerlen zeker waard. Donderdagavond 10 november treedt in de schouwburg het ensemble 'I Compani' op. De groep bestaat uit zeven muzikanten, die vier jaar geleden filmscènes van Fellini live begeleiden. Ze gebruiken daarbij de filmmuziek van Nino Rota. Dit sloeg zo goed aan bij het publiek, dat het ensemble met het programma, getiteld 'Rota/Fellini' het land is ingetrokken. Inmiddels is het project uitgegroeid tot een volwaardige voorstelling, waarin muziek, film en theater met elkaar vervlochten zijn. Naast een enkel eigen werk, wordt de filmmuziek van Rota gespeeld, waarbij scènes getoond worden uit Fellini-films, zoals 'La strada', 'La dolce vita', 'Otto e mezzo' en 'Amarcord'. Soms speelt het ensemble synchroon met de filmbeelden, soms gaat het zijn eigen weg, al dansend, spelend en musicerend.

Verder zijn er vier exposities. In de stadsschouwburg is de tentoonstelling 'Emoties in beeld' ingericht. Op een oproep van de congresorganisatie aan alle psychiatrische ziekenhuizen in Nederland, om mee te werken aan een tentoonstelling van creatief werk van patiënten, reageerde meer dan de helft positief. Twee kunstzinnige deskundigen hebben samen met patiënten en begeleiders 120 werken geselecteerd. Ze zijn verschillend van vorm (schilderijen, tekeningen, sculpturen, plastieken) en gemaakt in therapie of in de vrije tijd van de patiënten. Zij hebben zelf een korte toelichting bij hun werk geschreven.

'Arch imago' laat zien hoe de 'gekte' van de kunstenaar vorm krijgt in een "krankzinnige creatie": wanneer wordt psychiatrische expressie kunst? De tentoonstelling komt uit Brussel en is te zien in de hal van het gemeentehuis.

In de openbare bibliotheek laat 'Bild und Gegenbild' zien welke interacties er ontstonden tussen de Duitse kunstenaar Rüdiger Kramer en patiënten die hij tekende. Zij reageerden op hun beeld, corrigeerden en maakten hun Gegenbild, een portret van zichzelf of van de kunstenaar. Deze expositie komt uit Düsseldorf. Alledrie de tentoonstellingen zijn nog te zien tot en met 2 december.

Alleen tijdens de congresdagen is in het Missionair centrum aan de Vorsthuisstraat een kleine tentoonstelling te zien van Richard Hefti. Hij was zelf psychiatrisch patiënt en ontdekte tijdens zijn therapie hoe belangrijk tekenen voor hem is. "Door te tekenen krijg ik rust in mijn kop", zegt hij.

Wie meer informatie over het congres zelf wil, of zich alsnog wil inschrijven, kan bellen naar het directiesecretariaat van Welterhof, tel. 045-718180, toestel 2138.

De voorstelling van I Compani is do 10 november, stadsschouwburg Heerlen, aanvang 20 uur. Kaartverkoop bij VVV en schouwburg. Emoties in beeld is te zien in de stadsschouwburg ma t/m vrij 10-15 uur. Arch imago in de hal van het gemeentehuis, ma t/m vrij 8.30-17 uur. Bild und Gegenbild in openbare bibliotheek, ma en do 14-20 uur, di woe vrij 14-17 uur, za 10-13 uur. Richard Hefti in missionair centrum, tijdens congres 9-5 uur.

deren Astor Piazzolla en Susana Rinaldi. De bandoneon, het tango-instrument bij uitstek, speelt een grote rol in deze film. Tangomuziek, de oorsprong van de dans, is te horen in drie concerten in de Maastrichtse schouwburg op 25 en 26 november.

Ter afsluiting van dit muzikaal weekend is er een tangosalon met de muziekgroep El Choclo. Zie voor het programma, de juiste data en aanvangstijden de groene folders, die in elke locatie liggen en de culturele agenda in Observant.

Samengesteld door Lucia Geurts

Plan

Van 5 tot en met 27 november heeft de Dominicanerkerk in Maastricht de derde Euregionale plaats. Een expositie met kunstenaars uit de regio Luik/Aken/Belgisch en Nederlands Limburg. De titel dit jaar luidt: Plan. Deelnemende kunstenaars zijn Guy Bleus en Robert Garcet, beiden uit België, Gerard Caris uit Maastricht en Weber Brand & Partner uit Aken. De tentoongestelde werken omvatten sculpturen, grafiek, plastieken, aquarellen (naar vuursteentekeningen) en een maquette van het Klinikum, het gebouw van de medische faculteit in Aken. De Euregionale is een initiatief van Wolfgang Becker, directeur van de Neue Galerie Sammlung Ludwig in Aken. Het doel is een beeld te geven van de hedendaagse kunst in de Maas-Rijn streek. De titel Plan duidt op een gemeenschappelijke manier van werken: de projecten van de vier kunstenaars hebben allemaal, hoe verschillend ook, een zeer planmatige opzet.

(Advertentie)

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht.
Tel. 212200 (administratie).

Falstaff

Amorsplein 6

- 8 soorten bier v/h fust
- meer dan 100 soorten bier
- dagelijkse keuken
- open van 11-22 uur

Enkele grepen uit onze menukaart:

Lamskoteletten en garnituur	f 16,50
Mosselen „Falstaff”	f 15,-
Uiensoep	f 4,50
Dronken paling	f 15,-

AGENDA

Toneel

De Draak, Het Vervolg, theaterzaal Het Vervolg (Vrijthof 47a), 4 en 5 nov. 19.30 uur, 6 nov. 14.30 uur.
Het schommelpeerd, Compagnie van de XXe eeuw, toneelstuk van H. Claus, Stadsschouwburg 11 nov. 20.00 uur.

Muziek

Christiaan Bor, Het Reizend Muziekgezelschap, Redoute, 8, 15 en 22 nov. 20.00 uur.
The Amsterdam Baroque Orchestra, o.l.v. Ton Koopman, Stadsgebouw, 9 nov. 20.00 uur.
"List nu", Elisabeth List, Stadsschouwburg 10 nov. 20.00 uur.
Chanticleer Vocal Ensemble, Schouwburg Maastricht 10 nov. 20.15 uur.

Diversen
Het nut van de neushoorn, Cabaret in Zak en As, Stadsschouwburg, 9 nov. 20.00 uur.

Exposities

Accademia, Bonrefanten museum, t/m 8 jan.
Plan, derde Euregionale tentoonstelling, Dominicanerkerk, t/m 27 nov.
Gilbert de Bontridder, tekeningen tussen zwart & wit, 6 t/m 27 nov., Akerstraat 82a Heerlen, wo t/m zo 14-17 uur.
Variaciones Sobre Tango, tekeningen en gouaches van H. Sabat, fotografisch werk van M. Pignatti Monti, Universiteitsbibliotheek, Bonrefantenstraat 2, ma t/m vrij 9.00-21.00 uur, za van 9.00-13.00 uur, t/m 2 dec.
Alfons van Leggelo, Perroengalerie, Vrijthof 35, wo t/m za 13-18 uur, t/m 13 nov.
Albert Kliest, Objecten, Stichting Transport, Boogaardenstraat 40, di-zo 14-17 en 19-22 uur.
Wim Beek en To Crijns-Beckers, schilderijen en keramiek, Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert.
tentoonstelling architect P.J.H. Cuypers, Gemeentemuseum Roermond, t/m 6 nov., di t/m vrij 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Loes Huis in 't Veld, schilderijen in gemengde technieken en zeefdrukken, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstr. 6a, do t/m zo 11-17 uur.
Kunstenaars kiezen kunst, Generaalshuis, t/m 6 nov.
Cil Crefcoeur, Galerie de Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, vrij, za en zo van 14.00-18.00 uur

Anne Barneveld, (schilderijen), bezoekershal Akademisch Ziekenhuis, t/m 25 nov.
Natascha Rieter en Marijke Raaymakers, keramiek en grafiek en gemengde techniek, 6 t/m 27 nov., wo t/m vrij 13-18, za en zo 13-17 uur.
Jan Asselbergs, schilderijen en tekeningen, Galerie Signature, Kapoenstraat 24, wo t/m vrij 13-18 uur, za en zo 13-17.00 uur.
Ferran Garcia Sevilla en Wim Claessen, schilderijen, 6 monochromes, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, open di t/m za 13-18 uur, t/m 22 dec.
Jos Caelen, schilderijen, Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, wo t/m za 14-18 uur, do 14-20 uur, t/m 11 dec.
Accademia, Bonrefantenmuseum, t/m 20 nov.

Films

Filmhuis Lumière, Boogaardenstraat 40b:

Powaqqatsi, G. Reggio, 4 nov. t/m 6 nov. 21.00 uur.
Blue Velvet, D. Lynch, 4 nov t/m 9 nov. 20.00 uur.
Umberto D., V. de Sica, 7 en 8 nov. 21.00 uur.
A Gathering Of Old Men, V. Schlöndorff, 4 t/m 9 nov. 22.00 uur.

Hollywood Shuffle, R. Townsend, 10 t/m 16 nov. 20.00 uur.
Historia Oficial, L. Puenzo, 9 t/m 13 nov. 21.00 uur.
The Servant, J. Losey, 10 en 11 nov. 22.00 uur.

Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1.

The unbearable lightness of being, dag. 20.15 uur, zo óók 16.30 uur.
Junglebook, za 16.30 en zo 14.30 uur.
Good morning Vietnam, (Ned. Premiere), dag. 19.00 en 21.30 uur, za ook 16.30 uur, zo ook 14.00 uur en 16.30 uur.
Big business, dag. 19.00-21.30, za ook 16.30, zo ook 14.00 en 16.30 uur.

Ciné K, Bernardusstraat 13.

Maurice, dag. 21.45 uur.
Babette's feast, dag. 19.45 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a.

Die Hard, dag. om 14.30, 20.00 uur, 21.15 uur, za en zo ook om 18.15 uur.
Coming to America, dag. om 14.30-20.30, za, zo ook om 18.00 uur.
Red Heat, dag. om 14.30-21.00 uur, za en zo ook om 18.30 uur.

De Woongroep

Het was vrijdagavond. De regende bevochtigde met kracht de ramen van de villa. De voortuin stond vol met fietsen. Het feestgedruis spatte door de verlichte vensters naar buiten. Beneden vermaakten tientallen gasten zich met alcoholische versnaperingen.

Frederike bediende de tap en miste Wimmie. Zo was zij verzekerd van vele maar oppervlakkige contacten. De conversatie was sprankelend: 'Je bent toch goed gesjochten als je Frans praat, zoals die Belgen!' 'Ja, maar erger zou het zijn als wij Hollanders allemaal Frans zouden spreken, want dan kon je hier in Nederland geen normaal boek meer lezen: dat is pas gehandicapt!' 'En dan dat er op je achttiende spontaan een alpinopet op je hoofd en een stokbrood onder je arm vastgroeit...!'

Jan en Bram bediscussieerden zwaardere onderwerpen op de eerste verdieping. AIDS bleef een terugkomend thema, omdat Bram pas was toegetreden tot het Limburgse AIDS-platform, en er maar niet over uit kon dat er zoveel domheid in de wereld was. Op de kamer van Bea zaten enige vrouwen in het gedimde licht te lachen en te luisteren naar Mathilde, Joan en andere muzikantes. Bea en Elena zaten naast elkaar op het bankje. Bea pakte haar hand. 'Je bent ook wel een beetje té direct, soms. Jouw hart ligt af en toe op het puntje van je tong. Maar je moet daar niet zo verdrietig om zijn, meisje, mensen die daar niet zo goed tegen kunnen worden natuurlijk boos. Haast zou ik zeggen: wie kaatst moet de bal verwachten, maar het is zo makkelijk om dat soort dingen in een soort alwetende wijsheid te zeggen.'

'Ja,' snikte Elena, 'maar ik ben nooit gemeen, ik ben gewoon eerlijk, terwijl zij wel heel gemeen kunnen zijn.'

'Lieverd,' zei Bea, die haar hart even voelde stilstaan bij dat woord. 'ik... er zijn toch ook heel veel mensen die van je houden, die je lief vinden, die...' Ze slikte, rilde een beetje, voelde zich licht in haar hoofd, zou ze het nu zeggen?

Elena zuchtte. 'Tja,' zei ze en keek Bea met betraande ogen aan. 'alleen ben ik geloof ik te stom om dat te merken, ik...' en in een diep zelfbeklag begonnen haar tranen weer te stromen. 'ik...' Bea voelde nu haar liefde voor Elena met volle kracht door de aderen koken. Ze greep Elena en drukte haar tegen zich aan. 'Lieverd, om te beginnen ben ik er al. Ik... Tjee, misschien vind je dit verschrikkelijk om te horen, ik... Ik vind je een fantastisch mens, ik ben wég van je, je bent onder dat harnas toch...'

Elena hervond haar ratio eensklaps op een onverwacht heuveltje in het tranendal en zei 'Nou ja, dat vind ik leuk hoor, dat je me fantastisch vind, het zou toch nog mooier zijn als je gewoon verliefd op me was.' Ze glimlachte door haar tranen heen en vleiende zich nog wat dichter tegen Bea aan.

Het was stil. Randy zong iets over wegvliegen. Bea zuchtte, Elena zuchtte en snikte, en tenslotte fluisterde Bea: 'Dat is ook zo, machtig mooi mens.'

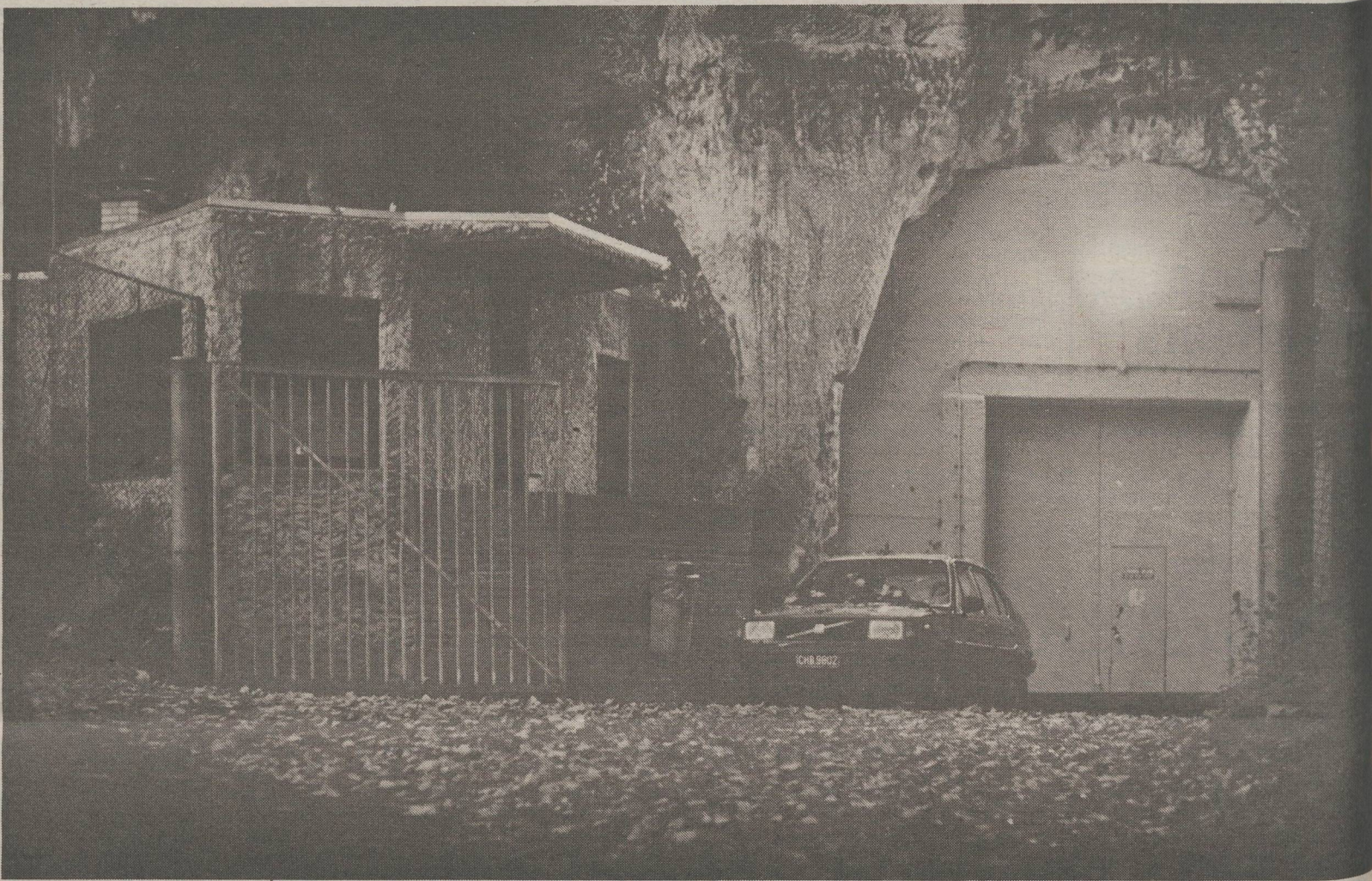
Elena zette een nieuw reservoir tranen open. Wat voelde ze zich opeens veilig.

(wordt vervolgd)

Martha Savannah

DE ACHILLESCHIEL VAN NEDERLAND

Ingang van het NAVO-commando-centrum in de Cannerberg (foto Franco Gori)

Wat is Uw favoriete berg in Maastricht, de Sint Pietersberg of de Cannerberg? Of vindt U ze allebei zo aangetast, de ene door de cementindustrie en de ander door de gravers van het Albertkanaal, dat geen van de twee Uw voorkeur waard is? Ik kies voor de Sint Pietersberg. Dat zit namelijk zo. Er bestaat een of ander verdrag waarin de belangrijkste landen van de wereld hebben afgesproken dat ze in geval van oorlog bepaalde doelen zullen sparen. Nederland heeft één zo'n doel, de Sint Pietersberg. Dat is gebeurd omdat we daar tijdens de vorige wereldoorlog de nationale kunstschaten in veiligheid hebben gebracht. In een van de gangen heeft zelfs de Nachtwacht gewacht tot de Duitsers waren weggejaagd.

bericht uit Maastricht

En dan nu de derde wereldoorlog. Als je aanneemt dat de Russen, de Chinezen of de Belgen goed kunnen kaartlezen tegen de tijd dat die uitbreekt, kun je zonder vrees een plekje uitzoeken op de Pietersberg. Van daaruit heeft U een prachtig uitzicht op de Cannerberg. Let goed op: daar wordt de eerste bom op gegooit. Niet omdat de communisten eerst Château Neercanne, hét symbool van kapitalistische decadentie, weg willen hebben, ook niet omdat ze de wijn uit Neerlands enige wijngaard zo'n bocht vinden en ook niet omdat zij denken dat professor Greep, die daar woont, de machtigste man van Nederland is. Dat zouden eerder drie ijzersterke argumenten zijn om ook de Cannerberg als beschermenswaardig cultuurobject in het verdrag op te nemen.

De ware oorzaken van vernietigingsdrang liggen altijd dieper. Net zoals de ENCI de Pietersberg wil om wat erin zit, zo willen de communisten de Cannerberg ook om hun inhoud. Niet die paar champignons, maar het zenuwcentrum van de Navo maken de berg zo fel begeerd. Zeven jaar geleden probeerde de PSP via vragen aan de minister van Defensie te weten komen wat dat geheimzinnige gedoe in de berg te betekenen had. De Belgen deden niet moeilijk; die vonden dat geheimhouding toch geen nut had. Het magazine van de Belgische strijdkrachten 'Vox' kon dus uitvoerig berichten over wat zich onder een laag van vijftig meter mergel afspeelde. Daar zetelt het 'Joint Operation Center'. In geval van een conflict komen daar de

commandanten van Northag -Engelstalige afkorting voor de Noordelijke Legergroepen- en ZATAF -de Tweede Geallieerde Tactische Luchtmacht- samen om hun troepen aan te voeren. De troepen komen uit Nederland, België, de Verenigde Staten, West-Duitsland en Groot-Brittannië.

Toen dat nieuws na twintig jaar geheimhouding was uitgelekt, kon de Nederlandse minister (De Geus, wie kent die nog?) er ook niet meer om heen. In de Cannerberg zit sinds 1958 'een operatiecentrum van de bondgenootschappelijke strijdkrachten' gaf hij ruiterlijk toe. Oef, geen atoomkoppels dus, zoals boze tongen destijds beweerden.

Binnenkort is het afgelopen met het Maastrichtse commandocentrum. De uitgeholde Cannerberg zit vol scheuren en voldoet niet meer aan de veiligheidseisen. Bovendien wordt het steeds moeilijker de vrede te handhaven omdat de tegenpartij steeds een voorsprong op ons wil nemen. De berg is klein geworden en dus wordt er gewerkt aan een nieuwe huisvesting. Niet de Sint Pietersberg, maar een kolossale onderaardse bunker in Limburg, even over de Duitse grens bij Heerlen. Daar zijn de verdedigers van het Vrije Westen twee jaar geleden begonnen met de bouw. Eerst komt een enorme betonnen put van veertig meter diep en daarin wordt vervolgens een gebouw van zes verdiepingen gezet. Daarop komt een 2,5 meter dikke laag van beton en staal. Een knappe Rus die daar doorheen komt, het gebouw, dat de troetelnaam Castle Gate krijgt, komen 280 mensen in de bunker als er oorlog komt. Dan mogen de commandanten van daaruit bevel voeren over een half miljoen manschappen, die in vredetijd allebei maar naar hun nationale bevelhebbers mogen luisteren.

De bunker moet in 1993 klaar zijn, maar als het aan de Duitse en Nederlandse vredesbeweging ligt, zal dat langer kunnen duren. Door een geluk hebben zij een terrein van ruim een halve hectare kunnen bemachtigen, pal naast de bouwput ligt. De grond is doorverkocht aan 750 nieuwe eigenaars uit diverse landen. Als de Navo haar plannen wil uitvoeren moet elk van die eigenaren een onteigeningsprocedure worden gevoerd.

Jacques Herraets